

LISTY UNIVERZITY OBRANY

PROSINEC 2012

UNIVERZITA OBRANY

a Základní organizace ČMOSA UO v Brně

pořádají

IX. REPREZENTAČNÍ PLES

OREA hotel Voroněž, Křížkovského 47, Brno

SOBOTA 9. ÚNORA 2013

V 19.30 HODIN

Bohatý kulturní program zajištěn

Rezervace míst od 2. ledna 2013 na Klubu UO, tel.: 973 443 566

Informace na www.unob.cz

Odjezd autobusu z Vyškova a zpět zajištěn

LISTY UNIVERZITY OBRANY

Dvuměsíčník Univerzity obrany

Ročník 9 / číslo 2
akademický rok 2012/2013

Vydavatel
Univerzita obrany
Kounicova 65, 662 10 Brno
IČ: 60162694
www.unob.cz

Redakce
Oddělení vnějších vztahů UO
Kounicova 65, 662 10 Brno
Telefon: 973 443 203
Fax: 973 442 160
E-mail: listy@unob.cz

Vedoucí redaktor
Mgr. Zdeňka Dubová
zdenka.dubova@unob.cz

Redakční rada
předseda
pplk. RNDr. Antonín Müller, CSc.
místopředseda
Dr. Miloš Dyčka, CSc.

Grafická úprava a zlom
Marek Sobola
Vydavatelské oddělení UO

Tisková příprava a tisk
Odbor komunikace a prezentace
MO ČR, Rooseveltova 23,
161 05 Praha 6

V jednotkách ozbrojených sil
rozšiřuje OKP MO a UO

Evidenční číslo
MK ČR E 15403

Uzávěrka čísla: 27. 11. 2012
Číslo 2 vyšlo: 13. 12. 2012

Z OBSAHU

Slavnostní inaugurace
rektora UO 2

Představujeme 22. základnu
letectva 18-21

Na Hradě přísahali
noví studenti UO 5

Markéta Janatová
mezi sportovci roku 25

Na veletrhu Gaudeamus
byl o UO zájem 7

Nejstarší žijící vojenský
kapelník je z Brna 26

NOVOROČNÍ PŘÁNÍ

Pf 2013

*Milí čtenáři,
přejeme Vám krásné a pohodové vánoční svátky
v kruhu svých nejbližších, do nového roku
pak pevné zdraví, lásku, pohodu
a také hodně osobních i pracovních úspěchů.
Redakce*

Slavnostní inaugurace rektora-velitele UO

Čtvrtek 18. října 2012 byl pro Univerzitu obrany slavnostním dnem. V 13.30 hodin proběhla v aule Právnické fakulty Masarykovy univerzity v Brně inaugurace nového rektora-velitele Univerzity obrany plukovníka prof. Ing. Bohuslava Příkryla, Ph.D. Slavnostní inauguraci byl přítomen ministr obrany Alexandr Vondra, první zástupce náčelníka Generálního štábu generálmajor Miroslav Žižka a další vedoucí představitelé Ministerstva obrany a Armády České republiky.

Pozvání dále přijali brněnský biskup Vojtěch Cikrle, představitelé státní správy a samosprávy, rektori a prorektori vysokých škol a univerzit, zástupci partnerských občanských sdružení a akademické obce Univerzity obrany.

Po přinesení bojového praporu za zvuku Husitského chorálu a zaznění státní hymny vystoupil se svým projevem emeritní rektor-velitel Univerzity obrany profesor Rudolf Urban, v němž rekapituloval období svého působení: „Za sedm let jsme dokázali opětovně přesvědčit a nově vybudovat uznání pro instituci pod názvem Univerzita obrany jak doma, tak i v zahraničí. Škola se plnohodnotně zařadila do vzdělávacího systému České republiky, stala se objektem zájmu studentů ze zahraničí jako i důvěryhodným partnerem prvků bezpečnostního systému státu.“ Univerzita obrany je dnes podle profesora Urbana jeden tým, jeden celek, v němž má každý svou hodnotu a nezastupitelné místo. „Proto mé upřímné poděkování patří všem bez rozdílu,“ řekl na závěr.

Předání akademické funkce rektora uvedla sponze, projev předsedy Akademického senátu UO plukovníka prof. Jiřího Kassy, kterým zdůvodnil rozhodnutí volby nového rektora školy. Po složení slavnostního slibu na insignii Univerzity obrany převzal plukovník profesor Příkryl z rukou předsedy senátu rektorský řetěz. Slavnostní chvíli umocnilo vystoupení Slovanského kvarteta. V inauguračním projevu nový rektor školy nastínil své vize Univerzity obrany jako vážené vysokoškolské instituce: „Univerzitu obrany předpokládám rozvíjet jako výrazně vojensky profilovanou státní vysokou školu univerzitního typu. Jako jedinečné centrum požadovaných schopností, vytvářející a šířící vědění, respektující daná etická a morální pravidla a hlavně zodpovědnost projevující se ve všech procesech vzdělávání, poznání a tvůrčí činnosti ve prospěch AČR.“ Dále podotkl, že důležitou podmínkou při naplňování cílů je také intenzivní spolupráce a komunikace s našimi partnery: „Vyso-

ce si cením důvěry mezi Univerzitou obrany a nejvyšším velením AČR, kterou se podařilo v posledních měsících navodit. Hojná účast vrcholných představitelů těchto institucí jakož i reprezentantů velení AČR a resortu obrany na dnešní inauguraci je toho přesvědčivým důkazem.“

V další části slavnostního aktu nový rektor-velitel Univerzity obrany představil přítomným své prorektory, kvestora a zástupce rektora. Po předání prorektorských řetězů a gratulací vystoupil ministr obrany Alexandr Vondra, který nejprve poděkoval profesoru Urbanovi za jeho dosavadní práci. Ve svém projevu se pak zamýšlel nad tím, co se očekává od Univerzity obrany: „Očekáváme, že Univerzita obrany bude vzdělávat a tudíž i vychovávat důstojníky našich ozbrojených sil. Důstojníky, kteří budou nejen pro své podřízené, ale i pro veřejnost příkladem důstojnosti v jednání i chování.“ Novému rektorovi plukovníku Příkrylovi popřál úspěch v práci, pedagogickému sboru radost ze studentů a studentům hrdost z vědomí toho, že studují na vynikající vojenské vysoké škole.

Jménem přítomných zástupců vysokých škol vystoupil rektor Janáčkovy akademie múzických umění v Brně profesor Ivo Medek: „Stará moudrost říká, že kde řinčí zbraně, múzy mlčí,“ poznamenal vtípně. Rektorovi Bohuslavu Příkrylovi popřál šťastnou ruku, hodně zdraví a absolventům školy, aby vzorně reprezentovali svou vlast všude tam, kam budou nasazeni.

Tečkou za slavnostním odpolednem byla další skladba Antonína Dvořáka z Kvarteta G dur v podání Slovanského kvarteta. Studentskou hymnou Gaudeamus igitur a slavnostními fanfárami v podání Posádkové hudby Olomouc byla inaugurace nového rektora-velitele Univerzity obrany ukončena.

Text a foto:
Mgr. Zdeňka Dubová

Inaugurace děkana Fakulty vojenských technologií

Ve čtvrtek 1. listopadu 2012 se v Klubu Univerzity obrany uskutečnila slavnostní inaugurace děkana Fakulty vojenských technologií plukovníka doc. Ing. Libora Dražana, CSc. Zúčastnili se jí přední představitelé Univerzity obrany v čele s rektorem-velitelem školy plukovníkem prof. Ing. Bohuslavem Příkrylem, Ph.D., proreктоři Univerzity obrany, děkan Fakulty ekonomiky a managementu, proděkani fakult, ředitelé a zástupci ústavu a center Univerzity obrany, členové Akademického senátu FVT, představitelé spřátelených univerzit a vysokých škol i další hosté.

Inaugurační akt řídil předseda Akademického senátu FVT podplukovník Ing. Michal Dub, Ph.D. Úvodem krátce představil osobnost plukovníka Dražana, jenž na Univerzitě obrany působí od roku 1990, kdy se stal asistentem na Katedře radiolokace tehdejší Vojenské akademie. Na této katedře a později na Katedře radiolokace Fakulty vojenských technologií Univerzity obrany postupně vykonával pedagogické funkce asistenta, odborného asistenta, vedoucího skupiny a vedoucího katedry. V roce 2005 byl jmenován proděkanem pro vnější vztahy a rozvoj na Fakultě vojenských technologií. V srpnu 2012 byl na základě řádné volby Akademického senátu Fakulty vojenských technologií jmenován jejím děkanem.

Rektor-velitel plukovník prof. Ing. Bohuslav Příkryl, Ph.D., ve svém vystoupení ocenil kvality, přednosti a bohaté zkušenosti plukovníka Dražana, jehož zná již osm let. V souvislosti s budoucím vývojem Fakulty vojenských technologií v čele s novým děkanem rektor Univerzity obrany řekl: „Formulování a rozpracování nové vzdělávací strategie Univerzity obrany a z ní vyplývajících podstatných změn v zaměření vědecké, výzkumné a inovační činnosti v souladu s potřebami Armády ČR vyžaduje nezbytnost výraznější participace Fakulty vojenských technologií na tomto procesu. Řečeno obrazně a s nadsázkou – Fakulta vojenských technologií by měla v příštím období vykročit ze svého stínu.“

Předseda Akademického senátu FVT vyzval plukovníka Dražana k složení slavnostního slibu a poté rektor Univerzity obrany předal novému děkanovi insignie Fakulty vojenských technologií – děkanský řetěz a meč. Po slavnostním dekorování vystoupil Libor Dražan se svým projevem, v němž mimo jiné uvedl: „Věřím, že se mému úsilí o další rozvoj Fakulty vojenských technologií

dozraje podpory ze strany akademické obce fakulty i vedení Univerzity obrany a společně se nám podaří udržet dobré jméno Fakulty vojenských technologií. Mým cílem je, aby fakulta zůstala silná a respektovaná a přičemž její absolvování bude považováno za prestižní záležitost.“

Předáním proděkanských řetězů děkanem Liborem Dražanem pak byli jmenováni proděkani Fakulty vojenských technologií: proděkan pro vnější vztahy a rozvoj plukovník doc. Ing. Vlastimil Malý, CSc., proděkan pro studijní a pedagogickou činnost podplukovník Ing. Luděk Jedlička, Ph.D., a proděkan pro vědeckou činnost profesor RNDr. Jan Kohout, CSc.

Za přítomné hosty z partnerských fakult se

o slovo přihlásila děkanka Fakulty elektrotechnických a komunikačních technologií Vysokého učení technického v Brně prof. Ing. Jarmila Dědková, CSc., která děkanovi Liboru Dražanovi popřála hodně úspěchů.

Na závěr jménem akademického senátu, i jménem svým, popřál předseda AS FVT podplukovník Dub inaugurovanému děkanovi „osvícenost při vedení fakulty, moudrost v rozhodování, průraznost a vytrvalost v rozhodnutí nacházet vyvážená řešení ku prospěchu a rozkvětu fakulty a tím i naší alma mater jako celku.“

**Text a foto:
Mgr. Zdeňka Dubová**

Příslušníci Univerzity obrany obdrželi resortní vyznamenání

U příležitosti Dne vzniku samostatného československého státu uděloval ministr obrany **Alexandr Vondra** 26. října 2012 nejvyšší resortní vyznamenání. V prostorách Vojenského historického ústavu byli oceněni příslušníci resortu obrany, váleční veteráni, bojovníci proti komunismu a další významné osobnosti. Slavnostnímu ceremoniálu přihlíželi vrcholní představitelé ministerstva obrany a velení armády, mezi hosty nechyběl také rektor-velitel Univerzity obrany plukovník **profesor Ing. Bohuslav Příkryl, Ph.D.**

Mezi vyznamenanými byl zástupce rektora Univerzity obrany plukovník gšt. Ing. Josef Trojan, který obdržel Záslužný kříž ministra obrany ČR III. stupně. „Velice si tohoto vyznamenání, které jsem obdržel z rukou ministra obrany, vážím. Je to ocenění nejenom mé dlouholeté činnosti ve prospěch ozbrojených sil, ale i práce mých spolupracovníků, bez kterých se nelze obejít při plnění náročných úkolů,“ řekl plukovník Trojan.

„Jsou mezi vámi vojáci i civilisté, ale všichni máte jedno společné – jste výjimeční lidé. Jak svými osobními kvalitami, tak profesionálností ve svém oboru,“ řekl v projevu **Alexandr Vondra**. Oceněné podle jeho slov spojuje touha po poznání a odvaha dosáhnout zdánlivě nemožného, mají charisma originality a jedinečnosti, jež vyzařuje i mimo hranice

jejich profese. Ministr obrany vzpomněl ty, kteří bojovali na obou frontách druhé světové války i hrdiny boje proti komunismu. „Tam, kde se kdysi totalita rozhodla zrušit mravnost a dějiny, jste slovem i zbraní bojovali za novou naději,“ uvedl ministr. Současní vojáci pak podle něj šíří ve světě dobré jméno Armády České republiky a zakládají její nové tradice.

Celkem udělil ministr obrany 48 ocenění – 9 vyznamenání Zlaté lípy MO, 10 Křížů obrany státu MO a 29 Záslužných křížů MO I., II. a III. stupně. „Vždycky si nechám poradit od odborníků Vojenského historického ústavu a hledáme takovou kombinaci, která by spojovala dávnou minulost s přítomností a aby měla i apel do budoucnosti, aby byla vyvážená,“ vysvětlil způsoby volby ministr obrany **Vondra**.

U příležitosti Dne vzniku samostatného

československého státu uděloval vyznamenání také náčelník Generálního štábu Armády České republiky generálporučík **Petr Pavel** a to v pondělí 29. října 2012. Z jeho rukou si převzali Český odznak AČR za zásluhy III. stupně příslušníci Univerzity obrany podplukovníci **Ing. Miloš Škoda** a **Ing. Pavel Větrovský** za příkladnou práci. „Vnímám to jako ocenění mé práce na velitelských a štábních funkcích za dvaatřicetileté působení v Armádě České republiky a současně jako závazek pro plnění dalších náročných úkolů,“ řekl podplukovník **Větrovský**.

Náčelník GŠ v tento den rovněž jmenoval do nejvyšší důstojnické hodnosti devět podplukovníků (více na www.army.cz).

Text: **Mgr. Zdeňka Dubová**

Foto: army.cz

Medaile Za službu v ozbrojených silách České republiky

U příležitosti státního svátku Dne vzniku československého státu, který připadá na 28. října, udělil ministr obrany ČR dvanácti příslušníkům Univerzity obrany medaile Za službu v ozbrojených silách České republiky I., II. a III. stupně. Ve čtvrtek 25. října 2012 jim je předal rektor-velitel Univerzity obrany plukovník prof. **Ing. Bohuslav Příkryl, Ph.D.**

Vyznamenaným poděkoval za jejich práci a mimo jiné uvedl: „Vnímejte tato vyznamenání jako morální výzvu k plnění náročných úkolů, které stojí před námi.“ Všem popřál hodně osobních i pracovních úspěchů, pevné zdraví a potřebný optimismus.

V krátké neformální besedě hovořili pak s rektorem-velitelem o situaci na svých pracovištích i o tom, co se od nich očekává. „Jsem rád, že jsem dostal vyznamenání, protože u armády sloužím od svých čtrnácti let a těším se z toho, že armáda na mně nezapomněla,“ řekl major **Ing. Stanislav Hajda, Ph.D.**, na závěr setkání.

Text a foto: **Mgr. Zdeňka Dubová**

Na Hradě přísahali noví studenti UO

Za přítomnosti prezidenta republiky, ministra obrany, náčelníka Generálního štábu AČR, rektora-velitele Univerzity obrany a dalších vysokých státních a armádních představitelů se v neděli 28. října na Hradčanském náměstí uskutečnila slavnostní přísaha vojáků Armády ČR.

Věrnost České republice přísahal 446 nových vojáků – 299 studentů prvního ročníku Univerzity obrany a vojenského oboru Fakulty tělesné výchovy a sportu Univerzity Karlovy a 147 dalších nových příslušníků AČR, kteří právě nyní absolvují základní výcvik ve Vojenské akademii ve Vyškově. Mezi „nováčky z Vyškova“ byla i šestice úspěšných českých sportovců – příslušníků Armádního sportovního centra Dukla – Pavel Maslák, Jakub Holuba, Jaroslav Radoň, Filip Dvořák, Lukáš Trefil a Josef Dostál.

Prezident republiky Václav Klaus v projevu připomněl vojáky, kteří bojovali na frontách první i druhé světové války. „Všichni tito vaši předchůdci také skládali vojenskou přísahu a tento akt nebrali jen jako nutnou formalitu – považovali ji za veřejné vyjádření svého osobního přesvědčení a odhodlání bojovat za svobodu, demokracii a suverenitu naší země. Tento jejich dosud živý odkaz si

v průběhu vojenské služby neustále připomínejte i vy,“ vyzval nové příslušníky AČR. „Cením si toho, že jste na sebe dobrovolně převzali závazek svědomitě, statečně i ukázněně plnit své povinnosti, bránit svou vlast a napomáhat k ochraně jejich zájmů. Jednejte tak nejen v rámci svého budoucího zaměstnání, ale i v běžném, každodenním životě,“ řekl na závěr Václav Klaus.

Od nových vojáků ministr obrany Alexandr Vondra očekává, že jejich působení v AČR bude v zájmu resortu obrany i jejich osobních aspirací a cílů. Vojenská přísaha je podle něj základním kamenem každé vojenské kariéry, i té nejvyšší. Má výrazný morální rozměr, zavazuje i motivuje. „Přeji vám, aby vaše energie i elán brzy přinesly patřičné výsledky. Jste zárukou toho, že naše armáda bude i v příštích letech a desetiletích spolehlivou záštitou naší státní suverenity a bezpečnosti,“ uvedl.

Z celkových 446 vojáků bylo 53 žen. Zatímco dřív ženy působily především v administrativě, zdravotnické službě případně logistice, dnes slouží napříč všemi armádními funkcemi. „Máme ženy i u bojových útvarů nebo u letectva. Máme například pilotku vrtulníku, která sloužila v Afghánistánu, pilotku proudového i dopravního letounu,“ vysvětlil náčelník generálního štábu generálporučík Petr Pavel s tím, ženy v armádě slouží nejen v řadě různých funkcí, ale také v celém spektru hodností.

Text a foto: Olga Haladová, army.cz

Univerzita obrany si připomněla významné dny

Odkaz 28. října 1918 a současně památku Dne veteránů si ve čtvrtek 8. listopadu tohoto roku připomněli příslušníci Univerzity obrany slavnostním nástupem v kasárnách na Šumavské ulici. Kromě příslušníků školy byli přítomni také zástupci spolupracujících partnerských sdružení. Součástí slavnostního setkání byla přehlídka nastoupených jednotek.

S projevem k oběma významným svátkům naší republiky vystoupil prorektor pro vnitřní řízení plukovník gšt. Ing. Miloslav Bauer, Ph.D., zastupující rektora-velitele Univerzity obrany. Uvedl v něm i některé myšlenky ze zvláštního rozkazu vydaného ministrem obrany České republiky k 94. výročí vzniku samostatného československého státu.

Plukovník Bauer připomněl význam obou historických událostí a jejich odkaz dnešku: „Bez květnatých slov a velkých gest je potřeba chápat naše dnešní povinnosti a vzdát úctu těm, kteří dostali slovům přísahy českoslo-

venského a českého vojáka až do krajnosti. Dvacátý osmý říjen a jedenáctý listopad 1918 vnímejme v tomto kontextu jako jedny z nejvýznamnějších mezníků českých národních a vojenských dějin a jako zrcadlo naší současné vojenské služby a práce ve prospěch ozbrojených sil České republiky, ve prospěch naší společné vlasti.“

Na závěr setkání příslušníků Univerzity obrany k významným výročím za zvuků tónů Posádkové hudby Olomouc proběhl slavnostní vojenský pochod.

Představitelé managementu Univerzity

obran se pak v prostorách Klubu Univerzity obrany setkali s představiteli občanských sdružení, s nimiž je spojuje dlouholetá spolupráce. Jejich podíl na formování mladých lidí – studentů Univerzity obrany ocenil i prorektor pro marketing a vnější vztahy profesor Ing. Rudolf Urban, CSc. Poděkoval jim za jejich přínos a vyjádřil uznání, že jsou pro studenty významnými vzory. „Bez vás by návrat do minulosti byl jen virtuální představou,“ uvedl.

Text a foto: Mgr. Zdeňka Dubová

Pietní shromáždění ke Dni válečných veteránů v Brně

V neděli 11. listopadu 2012 v 11 hodin se na čestném pohřebišti Ústředního hřbitova v Brně uskutečnilo tradiční pietní shromáždění u příležitosti celosvětového Dne válečných veteránů.

Přesně v tento den a hodinu před čtyřicetiletými lety zadunělo ve francouzském Compiègne sto jedna dělostřeleckých salv na znamení příměří a ukončení první světové války. Války, pro kterou historie našla příležitost Velká. Její konec se záhy stal inspirací i pro oslavu Dne veteránů.

Pozvání velitele posádky Brno a zástupce rektora Univerzity obrany plukovníka gšt. Ing. Josefa Trojana k účasti na pietním aktu přijali zástupci Magistrátu města Brna, úřadů městských částí, partnerských občanských sdružení, velitelé útvarů a zařízení posádky Brno a další hosté. Nechyběla ani nastoupená jednotka studentů Univerzity obrany.

Plukovník gšt. Josef Trojan ve svém úvodním projevu zmínil ztráty mnoha milionů lidských životů v první světové válce, nevdané materiální škody a nezměrné strádání civilního obyvatelstva v té době. Připomněl také důležitou roli Československých legií, příslušníků zahraničního a domácího odboje v období 2. světové války, československých vlastenců, kteří projevovali hrdinství a lásku k vlasti.

„Dni válečných veteránů však nenáleží jen vzpomínkový, historizující rámec. Neboť veteránem není pouze ten, kdo prokázal svoji čest, odvahu a vlastenectví v dávné minulosti, ale také ten, kdo neváhá ani dnes hájit hodnoty euroatlantické kultury a civilizace. Ti, kteří jsou dnes v Armádě České republiky příkladem dokonalého vojenského profesionála, mají ve svých předchůdcích slavné a následováním vzory,“ řekl závěrem svého projevu plukovník gšt. Trojan.

Slavnostní vzpomínkový akt na ústředním hřbitově byl završen položením věnců a kytic zúčastněných delegací k pomníku popravených hrdinů a tóny české státní hymny.

Text a foto: dr. Pavel Pazdera

Pestrá nabídka naší školy zaujala

Na brněnském výstavišti probíhal od 30. října do 2. listopadu tohoto roku devatenáctý ročník Evropského veletrhu pomaturitního a celoživotního vzdělávání Gaudeamus 2012. Pestrou nabídku studia svých tří fakult – Fakulty ekonomiky a managementu, Fakulty vojenských technologií a Fakulty vojenského zdravotnictví – zde představila také Univerzita obrany.

Slavnostního zahájení veletrhu Gaudeamus se zúčastnil rektor-velitel Univerzity obrany plukovník prof. Ing. Bohuslav Příkryl, Ph.D., prorektor pro marketing a vnější vztahy profesor Ing. Rudolf Urban, CSc., děkan FEM plukovník Ing. Vladan Holcner, Ph.D. a děkan FVT plukovník doc. Ing. Libor Dražan, CSc. Všichni čtyři se zájmem sledovali také akční ukázky boje zblízka MUSADO MCS a taktického výcviku skupiny COMMANDOS, jenž předváděla dramatický únos rukojmí a její osvobození. Za dokonalé předvedení sklidily obě ukázky obdiv diváků stvrzený potleskem.

Už od prvních chvil otevíracího dne veletrhu pomaturitního a celoživotního vzdělávání bylo v expozici Univerzity obrany rušno. Informace o možnostech studia zde poskytovali pracovníci děkanátů, učitelé a studenti jednotlivých fakult školy. Studentka 4. ročníku Fakulty ekonomiky a managementu Univerzity obrany byla od rána v jednom kolotoči:

„Lidé se zajímají o studium na naší škole, jsem tady chvíli, ale nestačím se zastavit v odpovědích.“ Její slova potvrzuje Ing. Pavel Trčka z děkanátu téže fakulty: „Zájem je velký, téměř nestihnáme.“ Středoškoláci zajímající se o vysokoškolské studium se po celý týden nejčastěji dotazovali na přijímací zkoušky a jejich náročnost, na požadavky na cizí jazyky a na budoucí uplatnění.

Kromě tištěných materiálů prezentovala Univerzita obrany aktuální podmínky přijímacího řízení pro akademický rok 2013/2014 také na svých internetových stránkách přímo na výstavišti. Příslušníci oddělení náboru brněnského krajského vojenského velitelství zde zájemcům o studium a profesionální službu v Armádě ČR vysvětlovali administrativní proces nutný k povolání uchazeče do služebního poměru vojáka z povolání. Leoš Budínský měl ze získaných informací radost. „O studiu na vaší škole vážně uvažuji. Chtěl bych být záchranářem a zajímám se o studium na Fakultě vojenského zdravotnictví. Chybějící informace jsem právě získal a myslím, že mám o čem přemýšlet.“

Součástí veletrhu byly doprovodné programy „Věda pro život“ a „Pojďme si hrát s technikou“. Doprovodný program umožňující studentům nahlédnout do náplně studia přibližoval zajímavostí, které se mohou ve škole naučit. Ve stánku Univerzity obrany byl k vidění simulátor řízení vrtulníku, nové ruční zbraně zaváděné do AČR z produkce České zbrojovky Uherský Brod nebo komplet pro nácvik resuscitace základních

životních funkcí. Dobrovolníci z řad návštěvníků mohli absolvovat také test ke zjištění fyzické vytrvalosti, který ukazuje obecné dispozice a genetické předpoklady pro vytrvalostní činnosti. Po počátečním ostychu z obavy o nepříznivé výsledky testu, se mnozí svou kondici odhodlali prověřit.

Před pavilonem F vystavovalo Velitelství výcviku – Vojenská akademie Vyškov kolové obrněné vozidlo PANDUR II 8x8, u něhož jsme zastihli hlouček studentů z Gymnázia Slovanské náměstí v Brně. „Říkáme si, jaké by v něm bylo svezení, ale je nám jasné, že to nejde. Leda bychom se přihlásili na Univerzitu obrany. Pak by to šlo, že?“ Snažili se vyloudit příslib.

Středoškolským studentů přiblížily možnosti studia také prezentace studijních možností probíhající ve středu 31. 10. a ve čtvrtek 1. 11. 2012. Ve čtvrtek měli návštěvníci jedinečnou možnost setkat se s českými olympioniky Davidem Kosteckým a Pavlem Kelemenem a získat jejich podpis nebo společnou fotku na památku.

Text a foto: Mgr. Zdeňka Dubová

Studenti UO na Vítkově

Za účasti prezidenta republiky Václava Klause, nejvyšších státních a politických činitelů a dalších významných hostů byly v neděli 28. října 2012 na pražském Vítkově zahájeny oslavy vzniku samostatného Československa. Účastnila se jich také dvacítko studentů Univerzity obrany.

Po příchodu prezidenta republiky v doprovodu ministra obrany Alexandra Vondry na Čestný dvůr Národního památníku na Vítkově, státní hymně, hlášení velitele nastoupených vojenských jednotek prezidentu republiky a následné přehlídce, byly přineseny historické prapory. Následovalo položení věnců, kterými nejvyšší představitelé státu uctili památku těch, jež stáli u zrodu samostatného Československého státu.

Studentka Fakulty vojenských technologií Univerzity obrany svobodnice Markéta Kratochvílová měla to štěstí, že se ocitla v bezprostřední blízkosti Václava Klause. „Ze začátku jsem z toho byla ve stresu, vidět pana

prezidenta tak blízko, se tak člověku hned nepoštěstí. Byl to nepopsatelný pocit.“ Jejím dalším silným zážitkem bylo setkání se starším účastníkem slavnostního shromáždění. „Ukazoval mi s pýchou fotky, na kterých stál jeho tatínek vedle prezidenta T. G. Masaryka. Bylo to dojemné.“

Ke vzpomínkovému setkání na Vítkově již tradičně v naší novodobé historii patří propůjčení bojových praporů vybraným útvarům Armády České republiky. Letos z rukou prezi-

denta republiky převzali prapory velitelé 532. praporu elektronického boje v Opavě, 141. zásobovacího praporu v Pardubicích, praporu zabezpečení Velitelství výcviku – Vojenské akademie ve Vyškově a 7. polní nemocnice v Hradci Králové.

Text: Zdeňka Dubová, army.cz

Foto: army.cz

Studijní cesta účastníků 25. KGŠ do Polska

V rámci odborné praxe účastníci 25. kurzu Generálního štábu, který probíhá na Univerzitě obrany, navštívili Akademii národní obrany ve Varšavě a Výcvikové centrum společných sil NATO v Bydhošti.

Ve dnech 22. – 25. října 2012 příslušníci 25. KGŠ navštívili Akademii národní obrany (AON) ve Varšavě, která je druhou nejstarší vojenskou akademií v Evropě založenou v

roce 1765. Účastníky kurzu zde přivítal děkan Fakulty managementu a řízení plukovník prof. Marszałek. Skupina byla seznámena s historií, strukturou a s posláním této školy. Hlavní pozornost byla věnována transformačnímu procesu polských ozbrojených sil a probíhajícími mezinárodními operacím. Prioritně byla rozebírána a diskutována situace v Afghánistánu, kde v provincii Ghazni působí od dubna 2008 polský kontingent. Na závěr se naši studenti setkali se svými protějšky, studenty postgraduálního studia obranné politiky. Řízená diskuse byla na téma současné a budoucí strategické výzvy NATO.

Účastníci kurzu navštívili také Velvyslanectví České republiky ve Varšavě, kde je přivítal přidělenec obrany plukovník Ivo Koumar.

Dále účastníci kurzu navštívili Výcvikové centrum společných sil NATO v Bydhošti (Joint Force Training Center – JFTC), kde je uvítal náčelník štábu brigádní generál Jaromír Zůna, který jim objasnil využití tohoto centra pro potřeby naší armády. Účastníci kurzu byli seznámeni nejen se strukturou, úkoly, rolí a schopnostmi tohoto centra, ale i s úkoly budoucími, které před centrem stanovilo její velení z aliančního velitelství společných sil v Brunssumu (JFC - Joint Force Command).

Účastníci kurzu měli rovněž možnost navštívit pracoviště, ve kterém právě probíhalo cvičení, zaměřené na sladění operačních a taktických velitelství připravovaných k nasazení jednotek do operací NATO. Důležitost tohoto pracoviště podtrhla i přítomnost zástupce vrchního velitele spojeneckých sil v Evropě (DSACEUR – Deputy Supreme Allied Commander Europe) generála Sira Richarda Shirreffa, který navštívil probíhající cvičení „Bold Dragon 2012“.

Účastníci kurzu byli také přijati velitelem 3. NSB (NATO Signal Battalion), podplukovníkem Ing. Zbyškem Weisssem, který je seznámil s úkoly a strukturou spojovacího praporu zabezpečujícího JFTC.

Text: plk. Ing. David Čep

Foto: JFTC

ANGLIČTINA PRO LISTY UO

TERRORISM

Typically, terrorists are intelligent, well-educated people, usually college graduates. They are obsessed with initiating a change in the status quo; they want to change the world. They are usually brought up in middle class or affluent families, and are mostly between 22 to 25 years of age. The ability to develop a terrorist profile provides a clearer image of the enemy and dispels dangerous misconceptions. An average terrorist is not a kind of super person; they are just mixed up college kids.

But do not underestimate them; terrorists are dedicated to their cause - even to the point of death. They are motivated by religion, prestige, power, political change, or material gain. Terrorists believe they are an elite society, and act in the name of the people. Their dedication is evident in their education and training, arms and equipment, planning methods, and ruthless execution. Their dedication makes them a formidable enemy.

How do they organise themselves? The thing that decides the shape and structure of terrorist organizations is their need for security. They have to keep knowledge of themselves to a minimum. Organization is characterized by small, covert cells that are little groups of no more than six to ten people, with little interaction between the cells and tight, central control held by a few individuals. Most terrorist groups are small, less than 100. There are larger terrorist groups of up to 500 people, but these larger groups are organized into subgroups and these smaller groups are subdivided into small functional cells. Only if popular support exists, can large terrorist groups operate freely with far less concern for security.

We can classify terrorist members into four groups - hardcore leaders, active cadre, active supporter, and passive supporter.

Hardcore leaders establish policy, develop plans, and give direction. In covert, cellular terrorist organisations, deterring attacks against the central leadership is priority. Terrorist leaders are the group's major vulnerability.

The members of the **Active Cadre** are the people who actually carry out terrorist attacks. They carry out orders given to them from higher commands. The active cadre is an elite, close-knit group. Their identity and ability are well-guarded secrets. They are organised in small cells containing two to six terrorists. Each cell specialises in a particular tactic or contains experts in various fields as trained bombers, arsonists, or assassins.

Active Supporters provide the logistic support needed to sustain terrorist operations. They provide safe houses, weapons, ammunition, vehicles, medical support, food, and money. Active supporters are also a valuable source of intelligence information. They often come from the professional classes, such as lawyers, doctors, and businessmen.

Passive Supporters are the most difficult to define and recognise. They may unwittingly provide money through anonymous giving. Passive support is extremely important to the politically motivated terrorist who relies on popular support to survive.

(Adapted from British Council, PEP)

1. Read the statements and decide if they are true or false. Tick T for true and F for false.

1. Terrorists are usually illiterate.	T/F
2. Many of them are brought up in poor families.	T/F
3. They are experienced and between 40 and 45.	T/F
4. Active supporters are responsible for planning and carrying out terrorist attacks.	T/F
5. Terrorist groups are often small.	T/F

2. Choose the right answer.

1. CONTEMPORARY LIFE

- modern life
- ancient life
- city life

2. SOVEREIGN NATIONS

- rich nations
- democratic nations
- independent nations

3. TECHNICAL ADVANCES

- technical problems
- technical tools
- technical progress

4. TARGETS

- markets
- objectives
- trends

5. MISCONCEPTIONS

- drawbacks
- misunderstandings
- ideas

6. A CELL

- an organization unit
- a famous person
- a kind of alcohol

7. TO SUSTAIN OPERATIONS

- to spoil operations
- to break operations
- to continue operations

8. AN ASSASSIN

- a kind of murderer
- a kind of politician
- a kind of religious leader

3. Use the words given in CAPITALS in the right column to form a word that fits in the space in the same line. Add prefixes and suffixes, change to another part of speech where appropriate.

Typically, terrorists are intelligent, well-educated people, usually college graduates. They are (1) OBSESSION ..... with initiating a change in the status quo; they want to change the world. They are usually (2) ..... (2) BRINGING UP in middle class or (3) ..... (3) AFFLUENCE families, and are mostly between 22 to 25 years of age. The (4) ..... (4) ABLE to develop a terrorist profile provides a clearer image of the enemy and dispels dangerous (5) ..... (5) CONCEPT (NEG.) An average terrorist is not a kind of super person; they are just mixed up college kids.

But do not (6) ..... (6) UNDERESTIMATION them; terrorists are dedicated to their cause - even to the point of death. They are motivated by religion, (7) ..... (7) PRESTIGIOUS power, political change, or material gain. Terrorists believe they are an elite (8) ..... (8) SOCIAL and act in the name of the people. Their (9) ..... (9) DEDICATE is evident in their education and training, arms and equipment, planning methods, and ruthless (10) ..... (10) EXECUTED Their dedication makes them a formidable enemy.

Answer Key:

ex.1: 1F, 2F, 3F, 4F, 5T;

ex.2: 1a, 2c, 3c, 4b, 5b, 6a, 7c, 8a;

ex.3: 1. obsessed, 2. brought up, 3. affluent, 4. ability, 5. misconception, 6. underestimate, 7. prestige, 8. society, 9. dedication, 10. execution;

Co přineslo listopadové kolegium rektora

V pondělí 19. listopadu 2012 se uskutečnilo 7. zasedání kolegia rektora v letošním kalendářním roce. Na programu jednání byla především avizovaná problematika účelnosti a efektivity využívání finančních prostředků na výzkum, vývoj a inovace na UO, včetně přístupu jednotlivých součástí k zaměření vědeckovýzkumné práce v roce 2013.

Kolegium rektora se rovněž zabývalo návrhem aktualizace Dlouhodobého záměru UO na příští rok.

V úvodu jednání členové kolegia se zájmem vyslechli doklad zástupce rektora plk. gšt. Josefa Trojana a doplňující sdělení přizvaného hosta ředitele Centra tělesné výchovy a sportu UO plukovníka Petra Hanáka o závěrech z ročního přezkoušení vojáků z povolání z tělesné připravenosti a o zkušenostech z průběhu služební tělovýchovy na UO.

Na závěr diskuse k tomuto bodu rektor-velitel UO plk. Bohuslav Příkryl uložil všem vedoucím pracovníkům zohlednit při udělování měsíčních kázeňských odměn skutečnost, zda voják z povolání splnil požadavky ročního přezkoušení z tělesné přípravy.

Dominantní pozornost věnovalo kolegium rektora zaměření vědeckovýzkumné práce na UO v roce 2013 s důrazem na skutečně efektivní a účelné směřování finanční podpory určené na výzkum a vývoj. V rámci široké rozpravy k této problematice konstatoval prorektor pro vědeckou a expertní činnost (PVEČ) plukovník Martin Macko nezbytnost zaměřit vědeckovýzkumnou činnost na UO prioritně v souladu s potřebami resortu obrany a Armády ČR. Prorektor Macko dále uvedl, že v současnosti je na MŠMT připravován nový systém hodnocení oblasti výzkumu a vývoje ve vztahu ke všem vysokým školám v České republice. V této souvislosti rektor-velitel UO podtrhl, že vědeckovýzkumná práce na UO musí být těsněji spjata se zaměřením nové vzdělávací strategie na UO a musí jednoznačně a průkazně přispívat k navyšování schopností, vzdělávacího a vědeckého potenciálu UO. Na závěr projednávání tohoto bodu byl

plukovníku Mackovi uloženo, připravit ucelenou strategii výzkumné, vývojové, inovační a expertní činnosti UO, která bude korespondovat s dlouhodobým směřováním Univerzity obrany. Záměr této strategie předloží PVEČ na jednání únorového kolegia rektora v příštím roce.

Členové kolegia rektora rovněž projednali návrh finální podoby aktualizace Dlouhodobého záměru UO na rok 2013 předložený prorektorem pro vnitřní řízení (PVŘ) plk. gšt. Miloslavem Bauerem. V této souvislosti kolegium rektora mj. přijalo závěr o sladění připravovaného Plánu činnosti UO na rok 2013 s výslednou podobou aktualizace Dlouhodobého záměru. Návrh aktualizace Dlouhodobého záměru byl bezprostředně po zasedání kolegia zaslán k posouzení vedoucím součástí a poté na Vědeckou radu UO. V měsíci lednu 2013 bude výsledná podoba aktualizace Dlouhodobého záměru UO na rok 2013 předložena k projednání a schválení Akademickému senátu UO.

**RSDr. Miloš Dyčka, CSc.
tajemník kolegia rektora**

Poznámky z výjezdního kolegia rektora v Hradci Králové

Dne 22. října 2012 se uskutečnilo výjezdní zasedání kolegia rektora – tentokrát na Fakultě vojenského zdravotnictví UO v Hradci Králové. Stalo se již pěknou tradicí, že dvakrát za rok navštíví členové kolegia královéhradeckou fakultu, seznámí se s hlavními oblastmi činnosti této součástí školy, popř. se svými protějšky projednají pracovní záležitosti společného zájmu.

Na programu jednání výjezdního kolegia rektora v Hradci Králové byly zejména tyto otázky: problematika naplňování směrných čísel absolventů UO v souvislosti se zahájením nového akademického roku, analýza toku finančních prostředků určených na oblast výzkumu, vývoje a inovací a v bodu „Různé“ pak některé podstatné organizační záležitosti.

V rámci projednávání úvodního bodu doložil prorektor pro vzdělávání a záležitosti studentů (PVZS) profesor Zdeněk Zemánek statistické údaje a trendy týkající se počtů uchazečů o studium na jednotlivých fakultách UO, a to počínaje akademickým rokem 2008/2009 až do současnosti. Profesor Zemánek konstatoval, že přes obecný trend poklesu demografické křivky mládeže, se Univerzitě obrany dařilo dosahovat trvale stoupajícího počtu přihlášených uchazečů o studium na jednotlivé fakulty UO. Přes toto velice pozitivní zjištění se však nedařilo na výstupu naplňovat stanovená směrná čísla absolventů u celé řady studijních obo-

rů resp. studijních modulů. V této souvislosti prorektor Zemánek apeloval na děkany fakult a další zainteresované funkcionáře především z oddělení vnějších vztahů UO, aby v této souvislosti promýšleli a přijímali účinná opatření pro naplnění směrných čísel absolventů, která stanovuje ředitel sekce personální MO na základě požadavků správců ČVO. K této otázce poté probíhala velice otevřená a kritická diskuse, ze které vyplynula mj. i nutnost zamyslet se nad některými stránkami kvality života na UO, např. nabízeným spektrem volnočasových aktivit, úrovní komunikace mezi učiteli a studenty apod. Tyto souvislosti mohou být jednou z příčin poměrně vysoké odchodovosti studentů zejména prvních ročníků v průběhu studia. Podnětná byla myšlenka děkana FVZ plukovníka Romana Chlíba na větší spolupráci děkanátů a popularizaci studijních možností u partnerských součástí školy při pořádání Dnů otevřených dveří jednotlivých fakult. Na základě dokladu PVZS prof. Zdeňka Zemánka a doporučení vzešlých z diskuse rozhodl rektor-velitel plk. Bohuslav Příkryl zařadit na program kolegia rektora v měsíci lednu 2013 jako hlavní bod problematiku marketingového působení na Univerzitě obrany. Současně rektor-velitel uložil děkanům fakult a prorektorovi pro marketing a vnější vztahy zohlednit některé parciální návrhy při provádění marketingových aktivit ve 4. čtvrtletí roku 2012.

Kolegium rektora věnovalo velkou pozornost dokladu prorektora pro vědeckou a expertní činnost plk. Martina Macka zaměřenému na popis a definici problémů v oblasti vyžadování, upřesňování, příjmu a přidělování finanční podpory určené na výzkum, vývoj a inovace v rámci UO. V rámci následné diskuse připomněl rektor-velitel plukovník

Bohuslav Příkryl i kvestor UO plukovník gšt. Milan Lauber, že příslušná pracoviště odboru logistiky se v důsledku opožděného předkládání požadavků na nákup materiálu a služeb v rámci výzkumu a vývoje dostávají zejména na konci kalendářního roku do složitých problémů při úsilí o efektivní a účelné vyčerpání těchto finančních prostředků. Děkan Fakulty vojenských technologií plukovník Libor Dražan rovněž konstatoval, že část finančních prostředků určených na výzkum a vývoj v příštím kalendářním roce by měla být za dodržení stanovených pravidel použita i na kofinancování některých činností souvisejících s tvorbou nových studijních programů brněnských fakult realizovaných od počátku akademického roku 2014/2015. V zájmu zevrubného a kritického posouzení funkcionality toku finančních prostředků v oblasti výzkumu, vývoje a inovací a zvláště jejich efektivního využití pro reálné navýšení schopností UO rozhodl rektor-velitel zařadit tuto problematiku jako klíčový bod listopadového jednání kolegia rektora.

V rámci bodu „Různé“ doložil zástupce rektora plukovník gšt. Josef Trojan stav příprav na provedení slavnostní vojenské přísahy studentů 1. ročníku UO dne 28. 10. 2012 na Hradčanském náměstí v Praze (o slavnostní vojenské přísaze informujeme v jiné části Listů UO). Na závěr jednání výjezdního zasedání kolegia poděkoval prorektor pro marketing a vnější vztahy (PMVV) prof. Rudolf Urban děkanovi FEM a děkanovi FVT za vzorný přístup příslušníků obou fakult k prezentaci naší školy na výstavě a konferenci Future Soldier 2012 a na doprovodných aktivitách.

**RSDr. Miloš Dyčka, CSc.
tajemník kolegia rektora**

Na téma vojenského zdravotnictví

Ve dnech 24. a 25. října 2012 se v Hradci Králové na Fakultě vojenského zdravotnictví Univerzity obrany uskutečnila již 12. konference Odborné společnosti vojenských lékařů, farmaceutů a veterinárních lékařů (SVLFVL) České lékařské společnosti Jana Evangelisty Purkyně.

Hlavními tématy konference byly aktuální problémy organizace a řízení vojenského zdravotnictví, pokroky v diagnostice a léčbě v činnosti vojenských praktických lékařů a v nemocničních zařízeních, vědecká činnost a výzkum ve vojenském zdravotnictví, nejnovější zkušenosti ze zahraničních misí a přípravy na ně. Odeznělo celkem 32 ústních sdělení, vystaveno bylo 15 posterů. Pozornost všech účastníků upoutala sdělení týkající se tvorby a rozvoje soudobé koncepce zdravotnické služby AČR, zejména v podmínkách ekonomických restrikcí veřejných rozpočtů a reformy AČR.

Mimořádně zajímavé byly sekce, v nichž referovali účastníci probíhající zahraničních misí. Zdravotnické zabezpečení našich vojáků i mezinárodní spolupráce v Afghánistánu, v současné době s francouzskými vojenskými zdravotníky se dobře osvědčila a nadále pokračuje. Naši lékaři, sestry i ostatní personál se dobře zapracovali a stali se integrální sou-

částí mezinárodního týmu. Získané zkušenosti především v problematice chirurgické léčby střelných a střepinových poranění, jednotlivých nebo sdružených při polytraumatech, jsou mimořádně cenné. Přednášky analyzující systém přípravy do misí i psychologické aspekty ve vztahu k tzv. burn-out syndromu vhodně doplnili tuto problematiku.

Série dalších sdělení, zejména z oblasti klinických oborů (chirurgie, interna, toxikologie, radiobiologie), dokumentovala realizaci výzkumu v klinické praxi se zaměřením pro aplikaci do podmínek vojenské medicíny v polních podmínkách. Mimořádně potěšující byla hojná účast mladých vojenských farmaceutů, kteří v přednáškách i bohaté diskusi po-

ukázali na aktuální problematiku jejich oboru, včetně personálních otázek.

V plakátových sděleních byly prezentovány výsledky vědecko-výzkumné práce především z oblasti vojenské toxikologie, ale i letecké a hyperbarické medicíny, metabolismu a výživy, válečné chirurgie, dějin naší zdravotnické služby i dalších disciplín. V rámci konference byl vytvořen dostatečný prostor pro bohaté a živé diskuse, které byly žádoucím vyvrcholením odborně i společensky velmi zdařilé konference. Příští konference se uskuteční v říjnu 2013 opět v Hradci Králové.

Text: doc. MUDr. Leo Klein, CSc.

Foto: Lenka Hrdličková

Měření, Diagnostika, Spolehlivost 2012

Ve dnech 17. a 18. října 2012 se na Klubu Univerzity obrany sešlo přes 40 odborníků z oblasti leteckých elektrotechnických systémů na svou již 12. mezinárodní vědeckou konferenci

„Měření Diagnostika Spolehlivost Palubních soustav letadel“.

Katedra Leteckých elektrotechnických systémů Fakulty vojenských technologií úspěšně pořádá každoročně tuto konferenci s cílem poskytnutí nových odborných informací a výměny zkušeností v oblasti elektrotechnických, strojních, speciálních a zabezpečovacích systémů letecké techniky. Přípravě konference věnoval přípravný výbor patřičnou pozornost, i když její pořádání po dvanácté může připadat skoro jako rutina. Nejdůležitější je ve správném okamžiku před konferencí rozeslat oznámení o jejím konání s patřičnou výzvou o zaslání příspěvků. Letos jich má vydaný sborník 24 na celkově 214 stranách.

Po krátkém úvodu, započala vlastní konference, kde zahajovací přednášku přednesl

emeritní profesor katedry prof. Ing. Zdeněk Žihla, CSc. Pak následovala vyzvaná přednáška kolegy Ing. Martina Šipoše z Katedry měření ČVUT Praha. Následně se u přednášejícího pultu střídali další odborníci z ČVUT Praha, VŠB-TU Ostrava i pravidelní hosté z MESITu Přístroje s.r.o. Uherské Hradiště.

V jednotlivých vystoupeních se účastníci konference dozvěděli o nových metodách a postupech při vývoji komunikačních či navigačních systémů, leteckých přístrojů a diagnostiky těchto systémů. Pořadatele i trošku zamrzelo, že se letos konference osobně nezúčastnili kolegové z Letecké fakulty Technické univerzity v Košicích, přesto, že účast přislíbili a příspěvky zaslali.

Ve večerních hodinách se konalo neformální setkání účastníků konference, kde došlo k řadě pracovních i společenských jednání v zájmových skupinkách, sloužících k rozvoji další spolupráce.

Statistika: Konference se zúčastnili 4 hosté z ČVUT Praha, 4 hosté z firmy Mesit Přístroje s.r.o., 1 host z VŠB-TU Ostrava. Letošního jednání se zúčastnili také studenti končících ročníků bakalářského a magisterského studia specializace Leteckých elektrotechnických systémů. Z konference byl vydán sborník

příspěvků (ISBN 978-80-7231-893-3) v tištěné i elektronické podobě na CD (ISBN 978-80-7231-894-0). Z průběhu konference ještě vznikne DVD se stručným záznamem přednášek. Technické zajištění konference realizovala firma OPROX a.s.

Na rok 2013 se připravuje 13. ročník této konference, který se bude konat ve dnech 16. až 18. 10. 2013 opět na Klubu Univerzity obrany.

Text: prof. Ing. Rudolf Jalovecký, CSc.

Foto: Ing. Jiří Pařízek

Vojenské létání není rozhodně pro „Fifinky“

Když se vysloví jméno nadporučice Ing. Kateřiny Hlavsové, mnozí z nás si je spojí s létáním. Pokud někdo neví, je první pilotkou proudových letounů Vzdušných sil Armády České republiky. V letech 2002 až 2006 studovala na Univerzitě obrany – tehdy Vojenské akademii v Brně a mediálnímu zájmu je vystavena už od prvního dne, kdy sem nastoupila. Není divu, žen, které se rozhodly svůj profesní život zasvětit svému létání, je v naší armádě poskrovnu. Kateřina Hlavsová patří navíc k těm šťastlivcům, kteří si své povolání vybrali jako svůj koníček a dělají jej s láskou.

Ke studiu oboru pilot vojenského letadla na tehdejší brněnské Vojenské akademii jste byla přijata v srpnu 2002. Podruhé v historii měly tehdy zástupkyně něžného pohlaví otevřeny dveře i na prestižní studijní obor – pilot vojenského letadla, který nabízela Fakulta letecká a protivzdušné obrany této školy. Proč jste si vybrala Vojenskou akademii?

Tehdy a vlastně i dnes je to jediná možnost, jak se ucházet o létání na proudových vojenských letounech. Tenkrát mě tento druh létání oslovil ze všech nejvíce, a i když nemá člověk do poslední chvíle výcviku nic jistého, chtěla jsem to zkusit.

Jaké byly vaše začátky na studiích?

Po náhradní vojenské službě jsme všichni oblékli modrou uniformu a začala nová životní etapa. Moje začátky se nijak nelišily od začátků ostatních studentů. V prvním ročníku jsme neměli žádné letecké předměty, což pro mě bylo velkým zklamáním. Další věc, která mě hodně mrzela, a dodnes mrzí je, že jsme jako studenti vojenské vysoké školy neměli možnost získat zkušenosti v zahraničí během čtyř měsíců prázdnin, které mívají studenti civilních škol, protože my jsme měli jen jeden měsíc dovolené. Určitě ale bylo velkou výhodou, že jsme všichni vojáci-posluchači bydleli na stejné ubytovně, mohli si vypomáhat ve studiu a trávit spolu volný čas.

Byla jste jedna z mála žen, která studovala obor pilot vojenského letadla. Lichotilo vám to?

Nějak jsem to neřešila. Spíš mně nevyhovoval kontakt s médií, protože jsem měla pocit, že jim nemám co říct, když jsem byla teprve na začátku a ještě ničeho nedosáhla.

Jaké bylo vaše první setkání s vojenskou realitou?

Pokud myslíte začátek leteckého výcviku, tak to byla zajímavá zkušenost. Něco jsem o létání věděla z aeroklubu, což byla z počátku určitě výhoda, ale jako plachtař s pár hodinami na Blaníku nemáte zrovna moc zkušeností s úkoly, jako jsou létání podle přístrojů, lety na malé výšce, lety v noci, lety ve dvojici, akrobacie nebo lety po tratích, které se v základním výcviku plní. Instruktory v Pardubicích už ale byli připraveni na to, že studenti přicházejí ze školy s nedostatečnými teoretickými znalostmi a museli jsme toho

před létáním hodně dohánět. Je to velká škoda, protože si myslím, že ten čas ve škole by se dal využít mnohem kvalitněji s lepším rozložením a dostatečným počtem hodin v primárních předmětech z oboru.

Zdá se, že máte ráda věci, které bývají většinou doménou mužů. Prý jste hrála také lední hokej?

Také jsem o něj musela doma u mamky zubařky nějakou dobu bojovat. Od malička mě bavilo bruslení a ve školce jsem krátce zkusila i krasobruslení. V Pardubicích se hraje ženský hokej už dlouho, tak není takový problém ani zvláštnost se k tomu dostat. Asi mě baví pro ženy spíš neobvyklé věci, ale takových žen je hodně a zejména u armády. Rozhodně ale nejsem feministka.

Víme tedy, že létáte, hrála jste hokej, čím byste nás mohla ještě překvapit?

To záleží na vkusu. Mám ráda sport všeobecně, byly jsme k němu se sestrou vedeny od dětství. Od pěti let lyžuji, kromě hokeje jsem se věnovala na Sportovním gymnáziu v Pardubicích i rychlostní kanoistice – to je opravdu velká dřina, když chce člověk dosáhnout výsledků. Velmi mě baví zimní a vodní sporty, hodně dávám horám a pobytu v přírodě. Na dnešní době mě mrzí, že se všeobecně dost zanedbává amatérský sport na úkor toho přeplaceného vrcholového a už je to na společnosti celkem vidět.

Kdy jste vlastně poprvé usedla do kabiny vojenského letadla a jaké to bylo?

Bylo to na jaře 2005 – vojenský Zlín Z-142 CAF. Na letecký výcvik jsme se všichni moc těšili, kvůli tomu jsme přece šli na akademii. Také jsme ale věděli, že budeme muset zabrat a vydat ze sebe to nejlepší, protože základní výcvik je rozřazovací výcvik a většina z nás chtěla jít na proudové letouny. Jak jsem se již zmínila, létali jsme množství různých úkolů. Bylo potřeba nás řádně prověřit a vyzkoušet co vydržíme a jak rychle si zvykáme na rozdělení pozornosti a zvládání množství nových úkolů. Někdy jsme za osmi hodinovou letovou akcí nalétali i 4 hodiny (4 lety) s odlišnou náplní – od navigačních až po akrobacii. To už

toho měl člověk na konci létání docela dost, ale to byla opravdu výjimka. Většinou jsme měli tak dva úkoly na letovou akci.

O rok později jsme začali na Albatrosch L-39 C. Nemohli jsme se dočkat, až skončí materiální část a začneme konečně létat. Vzpomínám si, jak mě ze začátku přišlo divné, mít na sobě helmu, dýchací masku a anti-G kalhoty a i když bylo v kabině dost místa, člověk byl pod těmi pásy od záchraného padáku úplně zarovnan. Taky mi vadila hadice od masky, protože jsem nemohla úplně volně otáčet hlavou a pořád mě táhla do strany. No a po třech vývozech už byl člověk v nové výstroji jak ryba ve vodě. Letos jsem na Alce doplnila k výstroji ještě záchranou vestu, tak už chodím k letadlu jako balík, ale zase jsem si rychle zvykla.

Jaké rady byste dala dívkám, které by vás chtěly následovat a stát se vojenskou pilotkou?

Vojenské létání rozhodně není pro „Fifinky“. Kromě samotného pilotování letounu to obnáší ještě další výcvik, jako je výsadková příprava a výcvik ve vodě nebo zimní a letní výcvik přežití. Také to chce cítit se dobře mezi kluky a místo uniformy se nosí kombinéza. Součástí je samozřejmě i běžná vojenská rutina.

Nutností pro uchazeče je angličtina na dobré úrovni. V letectví se používá oficiálně angličtina. Celé naše letectvo mluví ve vzduchu anglicky a také na mezinárodních cvičeních se bez angličtiny neobejdete. Dále je to kladný vztah ke sportu, dobrý zdravotní stav a obecně je pro člověka vhodné, když je technický typ. Jednak kvůli přijímačkám a také kvůli studiu jakéhokoliv oboru v letectví. Já jsem třeba nikdy matiku a fyziku ráda neměla a ani mi nějak zvlášť nešla, tak jsem změnila střední školu, abych na tom intenzivněji zapracovala a připravila se lépe na přijímačky. Samozřejmě mě nepotěšil ani fakt, že ze mě bude strojař-bakalář, protože jsem měla zájem spíše o čistě letecké předměty, jako je tomu třeba na ČVUT v oboru pilot, strojařina mě nikdy nebavila, ale co jsem měla dělat?

Po ukončení studia na Vojenské akademii jste nastoupila na 22. základnu letectva v Náměšti nad Oslavou. Jak jste zúročila čerstvě nabyté vědomosti a dovednosti?

Byli jsme převedeni na dokončení výcviku na L-39 C do CLV Pardubice a až po nějaké době (v roce 2008) si nás stáhli zpět do Náměště na L-39 ZA, což už je

bojová verze letounu L-39, která může nosit zbraně (kanon, bomby a rakety). Tam jsme se krátce přeškolili a plynule pokračovali ve výcviku. Měli jsme už nalétáno relativně dost hodin na „Céčkách“, tak jsme neměli problémy s přechodem na lehce odlišné ZA.

Na čem létáte nyní?

Od dubna 2012 létám v Čáslavi na letounu L-159 Alca.

Co vás na pilotování stíhaček láká a baví nejvíce?

Mě se na létání proudových letounů líbí, že to ve vzduchu tzv. „odsejpá“. Létáme rychlostmi od 250 uzlů (450 km/h), až do 520 uzlů (960 km/h). Také létáme pestré úkoly jakými jsou například úder na pozemní cíle, spolupráce s návodčími JTAC/FAC, navádění na vzdušné cíle GCI s využitím radiolokátoru a vzdušné boje. Člověk nepřejde do stereotypu, tak že je to takové hodně atraktivní, ale samozřejmě i náročné na přípravu.

Kolik máte nalétáno?

Kolem 650 hodin.

Vaší metou je stát se pilotkou gripenu? Jste už blízko svého snu?

Rozhodně blíž, než jsem byla na začátku. Čekací doba na Alce se mění, obvykle je to mezi 3-6 lety. Já jsem v Čáslavi teď nová a přede mnou je na radě ještě dost lidí. Taky by si člověk do Gripenu měl podle mě sednout, když je ještě mladej a to už tady v Čáslavi není nikdo. To je ale bohužel dáno systémem výcviku v AČR. Neznám moc lidí, kteří by to nechtěli jednou zkusit.

Když jsem si na internetu vygooglovala vaše jméno, nestačilo jsem se divit, kolik bylo napsáno o vás článků, a kolik rozhovorů jste poskytla různým médiím. Dočetla jsem se však také, že novináře zrovna v lásce nemáte. Ublížili vám?

Moje první zkušenost byla asi třetí den na náhradní vojenské službě. Vstup do přímého přenosu na ČT 2 do pořadu „21“. To byl takový křest ohněm, protože jsem se hrozně styděla a nejsem zrovna člověk, který by byl rád středem pozornosti. Pak už cokoliv dalšího bylo méně hrozné. Nejvíce mě zarazelo, že jsem v té době ještě nic nedokázala a neměla jsem vlastně ani o čem mluvit. Potom se se zájmem o rozhovory roztrhl pytel a zašlo to tak daleko, že dokonce mým rodičům volal někdo z novin domů na soukromý telefon a otravoval je s rozhovorem. Vadila mi ta drzost narušování soukromí a dost mě to mrzelo. Dodnes mě občas někdo požádá o focení v civilním oděvu atd., což nemá nic společného s propagací armády ani letectví, takže takové žádosti automaticky odmítám.

Blíží se konec roku a Vánoce pomalu klepou na dveře. Co byste popřála našim studentům?

Všem bych chtěla popřát úspěšné naplnění jejich očekávání a spokojenost ve zvoleném oboru, a aby měli i po letech sílu a chuť snažit se věci změnit k lepšímu.

Ptala se: Mgr. Zdeňka Dubová
Foto: Tomáš Soušek, Aeromedia

Setkání profesorů na Univerzitě obrany

Tradiční, v historii Fakulty vojenských technologií Univerzity obrany již šesté setkání současných i emeritních profesorů proběhlo letos 5. listopadu v Klubu Univerzity obrany. Tato oblíbená akce slouží především k neformální výměně zkušeností mezi staršími kolegy – emeritními profesory a jejich mladšími následovníky.

Během setkání byl také představen nový profesor a tři docenti, kteří letos úspěšně absolvovali habilitační řízení na FVT UO. Rovněž byli představeni tři nově jmenovaní emeritní profesori Univerzity obrany.

Účastníky uvítal děkan fakulty plukovník doc. Ing. Libor Dražan, CSc. Ve své úvodní řeči zdůraznil, že stát se profesorem je obvykle dlouhý proces provázený nejenom úspěchy ve vědecko-pedagogické práci, ale také poucením z vlastních chyb a omylů, a poznáním složitosti mezilidských vztahů. Konstatoval, že to nejcennější, čím profesor disponuje, jsou jeho životní a profesní zkušenosti a poznatky. Ty se studentům a mladším kolegům nejlépe předávají osobním kontaktem – při výuce, při práci, při řešení konkrétních problémů, ale i při různých společenských setkáních. Děkan také zhodnotil hlavní události na fakultě v oblasti vědecké i pedagogické, které nastaly od minulého setkání. Závěrem svého projevu poděkoval emeritním profesorům za ochotu nezištné spolupráce s fakultou, zejména za pomoc při výchově studentů, při tvorbě učebních pomůcek, skript a učebnic, při realizaci výzkumných projektů, při vydávání fakultního časopisu AiMT a při řešení řady dalších odborných problémů.

Poté děkan fakulty předal slovo proděkanu pro vědeckou činnost profesorovi RNDr. Janu Kohoutovi CSc., který představil nově jmenovaného profesora a docenty v letošním roce.

Profesorem ve vědním oboru Vojenská technika – elektrotechnická byl letos v červnu prezidentem republiky jmenován profesor Ing. Karel Zaplatílek, Ph.D., pracovník Katedry elektrotechniky FVT UO. Dále byli shromáždění představeni tři noví docenti. Dva z nich, major doc. Ing. Petr Františ, Ph.D., z Katedry komunikačních a informačních systémů a podplukovník doc. Ing. Jiří Veselý, Ph.D., z Katedry radiolokace jsou zaměstnanci Fakulty vojenských technologií UO. Oba byli jmenováni docenty ve vědním oboru Vojenská technika – elektrotechnická. Třetím novým docentem je příslušník Fakulty ekonomiky a managementu UO, major doc. Ing. Petr Stodola, Ph.D., působící na Katedře vojenského managementu a taktiky. I on byl jmenován docentem v oboru Vojenská technika – elektrotechnická. Novým docentům poté slavnostně předal děkan fakulty jmenovací dekrety.

Jmenovací dekrety emeritních profesorů Univerzity obrany obdrželi z rukou děkana FVT profesor Ing. Ján Kamenický, CSc., (navržený Katedrou letecké a raketové techniky), profesor Ing. Zdeněk Malina, CSc., (navržený Katedru ženižních technologií) a profesor Mgr. Ing. Jaroslav Salga, CSc., kterého navrhla Katedra letecké a raketové techniky. Všichni tito zkušení vysokoškolští pedagogové dlouhá léta působili na Univerzitě obrany a jejím právním předchůdci – Vojenské akademii.

Na závěr setkání vystoupil profesor Zaplatílek, který poděkoval starším kolegům profesorům, kteří stáli při jeho odborném růstu, a rovněž všem blízkým spolupracovníkům z Katedry elektrotechniky. Ve svém působivém projevu vyzdvihl dvě stránky procesu řízení ke jmenování profesorem, které pokládá za klíčové. „Je to zaprvé odvaha uchazečů projít tímto procesem, jehož kladný výsledek není předem zaručen. Nestací jen naplnit formální kritéria. Je třeba nést kůži na trh a přesvědčit mnoho odborníků na různých úrovních o svých kvalitách. Druhou stránkou je podpora ze strany mateřské katedry a vedení fakulty. Budoucí docenti a profesori nežijí ve vzduchu-prázdnu, ale jsou součástí živých organizmů pracovišť, které je utvářejí a které jim umožňují záročit dlouholetou práci,“ konstatoval ve svém působivém projevu profesor Zaplatílek. Závěrem zmínil jeden z citátů Jana Amose Komenského, který adresoval do vlastních řad členů akademické obce FVT: „Naši učitelé nesmějí být podobni sloupům u cest, jež pouze ukazují, kam jít, ale samy nejdou.“

Po zaznění tónů studentské hymny Gaudemus igitur následoval slavnostní přípitek děkana a setkání dále pokračovalo neformální debatou.

Text: Ing. Otakar Petříček, Ph.D.

Foto: Ing. Jiří Pařízek

Kurz pro vysoké indické důstojníky na návštěvě UO

Skupina dvaceti šesti učitelů a frekvenciantů Vyššího kurzu řízení obrany z Indie v doprovodu přidělené obrany Indie v České republice plukovníka Gurpreet Singha navštívila ve čtvrtek 1. listopadu Univerzitu obrany. Skupina vedená air commodorem Paragem Sharmou do Brna přijela v rámci své poznávací a vzdělávací cesty po České republice.

Na Univerzitě obrany hosty z Indie jménem jejího vedení přivítal prorektor pro marketing a vnější vztahy profesor Rudolf Urban. Během dvou hodin si návštěvníci vyslechli dvě prezentace. V první z nich je vedoucí Katedry celoživotního vzdělávání Fakulty ekonomiky a managementu Univerzity obrany Ing. Pavel Žůna seznámil se systémem vzdělávání dů-

stojníků v Armádě České republiky. Z četných a konkrétních dotazů bylo znát, že tato otázka účastníky kurzu, budoucí generály indických ozbrojených sil, velice zajímá.

Informace o vzdělávání a studiu příslušníků české armády doplnil vedoucí oddělení vnějších vztahů a mluvčí Univerzity obrany podplukovník Vladimír Šidla. Prezentace struktury, místa, úkolů a poslání této školy odpověděla na mnoho zvědavých dotazů a vyjasnila některé skutečnosti. Po dlouhé a konkrétní diskuzi o možnostech a potřebách vojenského vzdělávání hosté odcházeli se slovy uznání a díky.

Text a foto: Ing. Stanislav Poráň

Budha splnil svůj slib

Když se řekne Země vycházejícího slunce, napadne vás, že se jedná o Japonsko. Zemi, která se pyšní nejenom svou vyspělou ekonomikou třetí největší na světě. A kdo navštíví Japonsko, určitě vám potvrdí, že tato země ve vás vyvolá pocit nevědlosti na každém kroku. Ve velkoměstech žasnete nad technickými vymoženostmi, čistotou a novodobou architekturou, cesta krajinou vám nabídne nádherné horské scenérie, starší města a historické objekty ve vás zanechají stopu orientu na celý život a přístup lidí vám nasadí vysokou laťku společenského chování. Podobně o Japonsku vypráví také profesor František Cvachovec z Katedry matematiky a fyziky Fakulty vojenských technologií Univerzity obrany.

Začátkem září jste měl štěstí, že jste navštívil Japonsko. Co bylo účelem této týdenní cesty?

Spolu s kolegy z Masarykovy univerzity profesorem Přenosilem a RNDr. Matějem jsem se zde zúčastnil Mezinárodní konference o stínění jaderného záření a o ochraně proti záření (ICRS 12). Jde o stále aktuální problematiku týkající se jaderných reaktorů, jejich bezpečnosti, životnosti a také zdrojů jako jsou terapeutické urychlovače atd.

Na jaké téma jste zde přednášeli?

Podílel jsem na dvou příspěvcích, které se týkaly životnosti a bezpečnosti reaktorů temelínského typu a metod měření pole záření uvnitř a kolem těchto zdrojů.

Podářilo se vám zaujmout mezinárodní publikum?

Pokud si pamatuji, účastníci sekce, do kterých naše příspěvky patřily, během přednesu neusínali, ani neodcházeli, zájem se dostavil i v podobě podnětu na další spolupráci z Kurčatova institutu (Rusko) a Centra jaderného výzkumu (ČR).

Jaké jsou priority vaší vědeckovýzkumné práce na Univerzitě obrany?

Dlouhodobě je moje výzkumná práce zaměřena do oblasti detektorů jaderného záření a jejich aplikace v oblasti bezpečnosti a životnosti jaderných reaktorů. V minulosti šlo také o ochranu osádek bojové techniky.

Setkal jste se s nějakými Japonci, a pokud ano, o čem jste spolu mluvili?

Na konferenci jsme denně diskutovali o dílčích problémech. Velkým tématem byla Fukušima, kolem ní se točila řada rozhovorů.

A co jste se dozvěděli?

Velice zjednodušeně řečeno, oni dimenzovali stavbu téměř na 10. stupeň zemětřesení RichtEROVY stupnice a ukázalo se, že to bylo málo. Nedocenili zcela vliv přílivové vlny doprovázející zemětřesení. Na druhé straně si myslím, že v každém méně vyspělém státě by oběti a těžkých následků bylo daleko více.

Jak se díváte na jaderné elektrárny v České republice?

Podle mého názoru nemáme alternativu, bez využití jádra náš průmysl i život běžného občana by šel ke dnu. Zdražovala by se dále elektřina, elektřina z jádra je nejlevnější variantou. To, co naši politici udělali ze solární elektřinou, je skandální. Už teď nás to stojí nejméně 14 miliard ročně.

Jací jsou Japonci?

Jsou milí, uctiví, usměvaví, příjemní. Nedovedu si představit, že jako válečníci byli tak krutí, jak uvádějí historické prameny.

Mnozí, kteří navštívili Japonsko, říkají, že upřednostňování kariéry a vzdělání před osobním životem, jsou pro ně typickými. Co si o tom myslíte vy?

Za týden se tento rys těžko dal poznat. Ale třeba o japonském školství se toto tvrdí. Japonské nároky na studenty jsou často mnohem vyšší než u nás. Nejlépe je to vidět na japonské ekonomice, která je dlouhodobě na špičkové úrovni. Přitom Japonsko je surovinově chudé.

Co vás osobně v Japonsku zaujalo nejvíce?

Je toho mnoho. Japonci mají velmi málo místa, proto je tam všechno organizováno pokud možno ve vertikále – domy, doprava i auta ve větších městech parkují ve zvláštních mechanismech dvě až tři nad sebou. Přesto si japonská města zachovávají historické části. Například město Nara, kde probíhala konference, bylo v 8. století sídelním místem. Zachovala se zde řada zajímavých památek, zejména chrámů a paláců, které jsem stihl navštívit. Kuriozitou je také, několikatisícové stádo jelenů sika, kteří pobíhají po městských parcích. Jeleni loudí po kolemjdoucích sušenky, které se tam pro ně speciálně pečou.

V Japonsku jste ovšem nebyl poprvé, jednou jste říkal, že vám dal Budha slib, který splnil a tak jste se mohl vrátit sem podruhé. Jak to bylo?

V Naře je nejvyšší dřevěná stavba na světě – padesátimetrový vysoký Budhův chrám, v něm třicetimetrový bronzový Budha a také dřevěný sloup, který má asi půl metru nad zemí otvor. Kdo jím proleze, tomu Budha splní přání, například, že se vrátí do Nary. Což mi splnil. Prolézání se však konalo před třinácti lety, kdy jsem byl o deset kilogramů mladší.

Ta první návštěva byla také pracovní?

Ano, ta se konala v roce 1999 v Osace, kdy jsem byl na konferenci o jaderných reaktorech, a do Nary jsme jeli na výlet.

Zaujalo vás Japonsko natolik, že jste si řekl, sem zajedu na dovolenou?

To je těžká otázka. Na dovolenou bych tam jel, kdyby Japonsko bylo na polovině cesty. Ale po posledním dvanáctihodinovém úmorném letu jsem se rozhodl, že už tam hned tak nepoletím.

Máte představu o tom, jak se v Japonsku slaví Vánoce?

O Vánocích jsem v Japonsku nebyl, mám jen zprostředkované poznatky. Štědrý den zejména starší Japonci neprožívají. Zato Nový rok vítají všichni Japonci určitými rituály a zvláštními pokrmy.

Ptala se: Mgr. Zdeňka Dubová

Foto: archiv

prof. RNDr. František Cvachovec, CSc.

Program Erasmus nabízí zahraniční pobyt i vysokoškolským pedagogům

Program Erasmus je známý zejména organizováním studijních pobytů pro studenty. Obdobně příležitosti k mobilitám nabízí i zaměstnancům vysokých škol, kteří mohou v zahraničí pobývat pět dnů až šest týdnů.

Jedním z těch, kdo mají zkušenosti s organizováním pobytů učitelů na zahraničních školách, je koordinátor programu Erasmus na Univerzitě obrany v Brně, podplukovník Antonín Müller.

Myslíte si, že vaši pedagogové o možnostech výukových pobytů Erasmus vědí?

Jsou o nich velmi dobře informováni. Dokládá to hlavně skutečnost, že zájem značně převyšuje počet míst, na které dostáváme peníze.

Kolik učitelů Univerzity obrany mobility Erasmus využívá?

Ročně je to asi 20 procent. Velmi často využívají stínování kolegů, například učitelé technických oborů se díky němu seznamují s běžně používanými cizojazyčnými termíny. Něco jiného totiž bývají vyčtená fakta z knih a něco jiného je praktický život.

Ze kterých oborů lákají učitele pobytů nejvíce?

Do Erasmu se u nás zapojily technická a ekonomická fakulta. Z jejich zaměření vyplývá i zájem učitelů. Techniky zajímá prezentace vědeckých výsledků, v ekonomických oborech jde spíše o výměnu zkušeností z oblasti vedení lidí, ale i aplikace vědy do vojenství.

Hraje zahraniční zkušenost v hodnocení zaměstnanců roli?

Ano, v komplexním hodnocení učitele se to určitě odráží. Třeba zahraničními přednáškami ukazují svou schopnost prezentovat své výsledky v angličtině.

Přijíždějí zahraniční učitelé i na Univerzitu obrany?

Snažíme se, aby výměny byly reciproční, a docela se nám to daří. Vznikají tak neformální partnerství i přátelství, díky kterým se vždy lépe spolupracuje.

Oceňují studenti přednášky zahraničních učitelů?

Musím s potěšením říci, že ohlasy jsou veskrze pozitivní. Často se jedná o jiný úhel pohledu na studovanou věc a studenti pak snadněji chápou věci v širších souvislostech. Navíc si ověří svou schopnost sledovat danou tematiku v cizím jazyce.

V čem spatřujete největší přínos mobilit zaměstnanců v rámci programu Erasmus?

Hlavní je bezesporu odborný přínos, který díky mobilitám získáváme. Důležitá je ale pro nás i možnost získat grand. Bez prostředků z programu Erasmus by totiž pro značnou část učitelů nebyl zahraniční pobyt vůbec možný.

**Ptala se: Ing. Jana Pávková,
Bulletin Mozaika
Foto: archiv UO**

Naprostá většina vysokoškoláků si pobyt v rámci Erasmu pochvaluje

Mezi důležité povinnosti studentů, kteří vyjedou na studijní pobyt nebo pracovní stáž v rámci programu Erasmus, patří sepsání závěrečné zprávy.

Všechny tyto reporty jsou přitom veřejně přístupné na webu erasmus-database.naep.cz a pomáhají dalším zájemcům třeba s výběrem hostitelské univerzity. Studenti, kteří už za sebou pobyt mají, ve zprávách také poskytují užitečné rady pro pobyt v každé zemi.

Zahraníční pobyt jsou pro většinu studentů velkým přínosem. Téměř 60 procent staví hostitelskou školu na stejnou úroveň jako domovskou univerzitu a skoro třetina napsala, že navštívená škola poskytovala výuku kvalitnější. Jen zhruba sedmina, přesněji 14 procent účastníků, konstatovala, že pobyt jim poskytl méně kvalitní vzdělání než jejich česká škola. Velmi pozitivně hodnotí studenti celkový přínos programu Erasmus, ať po odborné nebo

osobní stránce. Jedničku nebo dvojku by muly v odborné i osobní rovině dvě třetiny účastníků.

A jak konkrétní studenti popsali zkušenosti ze zahraničního pobytu? „Na školách zaměřených na aplikovanou vědu se učí odlišně. Jedná se více o samostudium s úkoly do cvičení. Nejsou hromadné přednášky, hodiny bývají dvakrát do týdne – jedna vždy pod vedením učitele, druhá je nejčastěji samostatným cvičením. Zkoušky bývají jednoduché, ale předchází jim několik seminárních prací a prezentací,“ přiblížil výuku ve Finsku student brněnské techniky.

Nejvíce českých studentů odjíždí na Erasmus do Německa, jako například studentka olomoucké Univerzity Palackého, podle které je způsob výuky hodně podobný tomu našemu: „...přednášky a semináře, na přednáškách se ale mnohem víc diskutuje a klade se důraz na praktické příklady.“ I na německých školách přitom čeští studenti často studují v angličtině, která je nejpoužívanějším jazykem, ve

kterém získalo zahraniční zkušenost 63 procent účastníků. Relativně často studují mladí Češi i v němčině (11 %), francouzštině (10 %) či španělštině (7 %).

Zastoupeny jsou nicméně i málo rozšířené jazyky jako třeba estonština, kterou využila studentka brněnské Masarykovy univerzity na pobytu v Talinu. „Vzhledem k tomu, že v rámci svého oboru na své domovské univerzitě estonštinu studuji, tak už jsem se před odjezdem nijak zvlášť jazykově nepřipravovala,“ dodala ale k neobvyklému studijnímu jazyku.

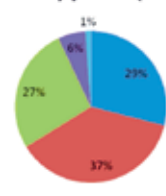
Důležitou součástí zahraničního pobytu je ubytování, nejčastěji se bydlí na kolejkách nebo v bytě společně s jinými studenty, průměrně za 260 eur měsíčně. Někdy ale bývá hledání střechy nad hlavou složité. „Bydlel jsem na třech různých místech. Důvodem je velmi, velmi problematické získávání krátkodobého ubytování v Paříži,“ popisuje cestu za ubytováním ve francouzské metropoli student Univerzity Karlovy v Praze.

Jana Pávková, NAEP

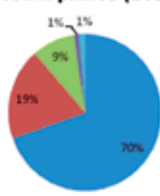
Kvalita výuky na zahraniční škole ve srovnání s domácí (2011/12)

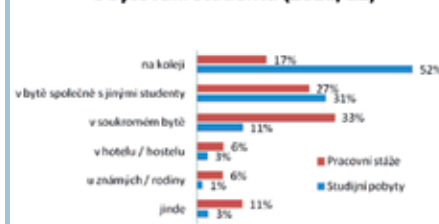
Mobilita Erasmus - odborný přínos (2011/12)

Mobilita Erasmus - osobní přínos (2011/12)

Ubytování studentů (2011/12)

Ohlédnutí za stáží francouzských studentů na UO

V průběhu letních prázdnin tohoto roku absolvovali důstojníci francouzské armády Nicolas Brocheton, Kévin Bruget a Mathieu Fernandes Lopes dvouměsíční stáž na Katedře komunikačních a informačních systémů Fakulty vojenských technologií Univerzity obrany. Všichni tři jsou studenty francouzské školy ENSTA (École Nationale Supérieure de Techniques Avancées) v Bretagni. Autor článku byl odborným garantem této stáže.

Nebyla to první stáž studentů ENSTA z Bretagne na naší univerzitě, ale poprvé na Katedře komunikačních a informačních systémů. Především, že studenti byli se svým pobytem velmi spokojeni, jak po odborné, tak po společenské stránce. Lze tedy očekávat, že zájem francouzských studentů z této školy o stáž na Univerzitě obrany bude pokračovat. Proto bych se rád podělil o zkušenosti z jejich pobytu a představil výsledek jejich práce „Znalostní systém o vojenských univerzitách“.

Pobytu předcházela čilá korespondence mezi studenty a katedrou a mezi oběma univerzitami. Studenti si stáž vyřizovali sami. Vedoucí katedry stáž schválil, když jsem přijal úkol odborného garanta. Stáž jsem připravil jako týmovou práci studentů, zpracoval podrobné zadání a organizační směrnici jejich pobytu. Denní program byl členěn do dvou částí, dopoledne týmová práce podle zadání (viz obr. 1), odpoledne individuální odborná činnost na katedře nebo samostatné studium.

Stáž byla zahájena orientací studentů o katedře, škole a městě. Byly vybaveny potřebné administrativní záležitosti. Tady zmíním jedinou výhradu našich hostů a to je jazyková bariéra u personálu ubytovny a v kanceláři jídelny. Bez pomoci příslušníka katedry se s nimi nemohli domluvit. Na zasedání katedry byli studenti představeni, ti pak krátce pohovořili o sobě a svojí škole. Veškerá komunikace probíhala v anglickém jazyce, francouzští studenti byli jazykově solidně vybaveni.

Odborná příprava byla zahájena školením o znalostních systémech a aplikovaném softwaru AToM (AION Topic Maps Engine, produkt společnosti AION CS, Zlín). Po vysvětlení požadavků zadání následovala práce na tvorbě systému pod vedením garanta, dále již studenti pracovali samostatně. Jejich pracovní výsledky byly průběžně korigovány a postupy upřesňovány. Výsledkem je znalostní systém o vojenských univerzitách států NATO, států EU (mimo NATO) a Evropy (mimo EU a NATO). Zahrnuje shromážděné údaje z veřejných zdrojů o téměř 100 univerzitách, jejich asi 300 částech (fakulty, oddě-

lení), které jsou umístěny ve 40 zemích, 130 městech.

Cílem vytvořeného systému je poskytnutí přehledné platformy pro spolupráci vojenských univerzit ve výuce, výzkumu a výměně učitelů a studentů. Systém obsahuje údaje o univerzitách, jejich struktuře a zaměření, příslušnicích univerzit, kteří své údaje vložili; obsahuje publikace z konferencí v plném znění tak, aby mohly být partnery studovány, případně citovány. Systém zahrnuje údaje o studijních a výzkumných aktivitách a je veřejně dostupný na adrese <http://atom.miluni.eu>, přihlášení guest/guest.

Svého pobytu v Brně využili studenti k návštěvě zajímavých míst naší republiky. Samozřejmě byli na slavkovském bojišti, byli nadšeni Prahou a líbil se jim výlet do Moravského krasu (viz obr. 2). Plně se účastnili společenských akcí katedry, i když v prázdninových měsících to bylo poněkud skromné.

Na závěr bych rád zdůraznil naši plnou spokojenost s odbornou připraveností studentů, jejich pracovitostí, vzorným vystupováním, dochvilností a skromností. Všechny požadav-

ky zadání splnili, navíc ještě každý vytvořil vlastní znalostní systém a společně zpracovali o svém výsledku článek. Jejich hodnocení obsahovalo jen pozitivní fakta. Francouzští studenti jsou obrovským příkladem našim studentům svojí pilí, zájmem o vlastní odborný rozvoj a vystupováním. Další obdobné stáže na UO mohou jen doporučit.

**Text a foto:
prof. Ing. Ladislav Buřita, CSc.**

Praktické zaměstnání studentů u 22. základny letectva

Ve středu dne 8. listopadu 2012 proběhlo praktické zaměstnání studentů prvních ročníků studijních oborů „Letecká a raketová technika“ a „Letecké elektrotechnické systémy“ u 22. základny letectva Náměšť nad Oslavou. Akce se uskutečnila v rámci výuky předmětu „Úvod do studia oboru“. Díky pochopení a vstřícnosti příslušníků Inženýrské letecké služby letecké základny čekal naše studenty skutečně nabitý program. Ihned po příjezdu na základnu se nás ujal průvodce z nejpovolanejších, hlavní inženýr – zástupce velitele 22. křídla pplk. Ing. Oldřich Lokaj, který nejdříve pro naše studenty v hlavním kinosále prezentoval historii, současnost, výzbroj a hlavní úkoly základny.

Nedílnou součástí prezentace byly i poznatky a zkušenosti z nedávného mezinárodního cvičení vzdušných sil „Ramstein Rover 2012“.

Po ukončení prezentace jsme se již věnovali jednotlivým pracovištím základny. Mezi ty nejzajímavější patřily bezesporu všechny tři letky 22. křídla základny letectva. 221. vrtulníková letka nás potěšila letovou ukázkou vrtulníků Mi-24 včetně přípravy stroje k letu personálem Inženýrské letecké služby. Personál 222. výcvikové letky si pro naše studenty připravil příklad „briefingu“, tedy předletové přípravy, která se kompletně vede v angličtině. Na dosah k letecké technice základny jsme se dostali u 223. letky oprav letecké techniky, která provádí předepsané práce a opravy letounů L-39 a vrtulníků Mi-24.

Mezi neméně důležitá navštívená pracoviště patřil 225. prapor bojového zabezpečení,

kteří se prezentovali Stanicí biologické ochrany letiště a Vojenskou hasičskou jednotkou. Stanice biologické ochrany letiště je organizační celek, který zahrnuje osoby a zařízení, jejichž úkolem je zamezit nebo snížit výskyt ptactva na letišti a v jeho okolí. Vojenská hasičská jednotka je především zaměřena na likvidaci požáru letecké techniky při nouzovém přistání nebo letecké nehodě a vyproštění osádky a cestujících z havarovaného letounu.

Zahajovat činnost vždy dříve a končit později než ostatní je heslem 226. praporu logistické podpory, který nám prezentoval technické prostředky Letištního a technického zabezpečení k zabezpečení letové akce, údržbě a opravě letištních ploch a komunikací.

Vzhledem k programu letového dne základny se 224. prapor zabezpečení velení prezentoval pouze technickým sálem řízení letového provozu, a to pouze pro menší sku-

pinu studentů studijního oboru „Letecké elektrotechnické systémy“, kteří mají díky svému vzdělání v budoucnu předpoklady pracovat jako příslušníci Radiotechnického zabezpečení letectva, respektive Letecké radionavigační služby.

Praktické zaměstnání tak umožnilo studentům prvního ročníku získat první zkušenosti se skutečným provozem letecké techniky a v diskusích s létajícím i technickým personálem si vyjasnit vzájemné vztahy a souvislosti mezi dílčími pracovišti složitého sociotechnického systému, kterým je právě letecká základna. Pevně věříme, že toto praktické zaměstnání naplnilo myšlenku „lépe jednou vidět, než dvakrát číst“ a že našim studentům dodalo sil do dalšího studia.

Text a foto: pplk. Ing. Michal Dub, Ph.D.,
pplk. Ing. Slavomír Med, Ph.D.

Představujeme 22. základnu letectva

22. základna letectva dislokována v posádce Sedlec, Vícenice u Náměště nad Oslavou je bojovým leteckým útvarem s částečně nasaditelnými silami a prostředky.

Hlavními úkoly základny jsou obrana České republiky a příprava letových osádek, předsunutých leteckých návodčích a ostatních specialistů nasazovaných v zahraničních operacích.

Cílem základny je dosáhnout úrovně umožňující rychlé a pružné generování sil pro nasazení v operacích AČR. Základna plní úkoly v rámci národního posilového systému protivzdušné obrany a plní úlohu záložního intervenčního letiště integrovaného systému PVO NATO.

Je připravena přijmout a zabezpečit jednu alianční nebo národní taktickou letku. Od roku 2008 na jejím letišti funguje smíšený provoz proudových letounů L-39ZA Albatros a bojových vrtulníků Mi-24/35, které byly na 22. zL přesunuty 1. října 2008 z vrtulníkové základny Přerov. Nemalou úlohu sehrávají síly a prostředky 22. zL ve spolupráci se složkami IZS v rámci pomoci našemu civilnímu obyvatelstvu při živelných neštěstích.

Historie základny v blízkosti Náměště nad Oslavou je úzce spojená s existencí 20. stíhacího leteckého pluku, který byl založen 1. října 1956 na letišti Čáslav. Po výstavbě nového letiště byl 14. ledna 1960 přesunut do nynější posádky. V průběhu let prošel řadou změn a reorganizací. V roce 1990 byl tehdejšímu 20. stíhacímu bombardovacímu leteckému pluku udělen prezidentem republiky čestný název „Biskajský“. Na konci roku 2003 vznikla na letišti současná 22. základna letectva. Útvar je pokračovatelem tradic, které vycházejí z práce

předchůdců navazující na odkaz 311. čs. bombardovací peruté RAF z období druhé světové války. Výzbroj předchůdců základny tvořily letouny S-102 (MiG-15), S-103 (MiG-15bis), CS-102 (MiG-15 UTI), C-105 (Zlín Z-126), Su-7, Su-22, Su-25 a L-29 Delfín.

Struktura základny je tvořena velením, štábem, 22. křídlem letectva, jehož součástí jsou 221. vrtulníková letka, 222. výcviková letka a 223. letka oprav letecké techniky; podpůrnými jednotkami jsou 224. prapor zabezpečení velení, 225. prapor bojového zabezpečení a 226. prapor logistické podpory.

221. vrtulníková „tygří“ letka je základní útvar vrtulníkového letectva určený k vedení bojové činnosti vrtulníkového letectva, k plnění taktických a takticko-operačních úkolů v rámci podpory pozemních operací a plnění leteckého výcviku. Letka je vyzbrojena bitevními vrtulníky Mi-24/35. Její příslušníci jsou součástí školicího týmu AAT (Air Advisor Team) pro létající a technický personál Afghánské národní armády. V roce 2001 byla letka přijata do prestižní Asociace tygřích letek v rámci NATO.

222. výcviková „Šišková“ letka provádí letecký výcvik na dosažení bojové způsobilosti nových pilotů a udržení vycvičenosti pilotů s leteckou praxí. Piloti jsou cvičeni i k plnění úkolů přímé letecké podpory pozemních sil. Letka je vyzbrojena letouny L-39ZA.

223. letka oprav letecké techniky je opravárenským zařízením letecké techniky

22. základny letectva. Jejím hlavním úkolem je obnova technického rezursu a opravy letounů L-39ZA a vrtulníků Mi-24V/35. Letka vznikla jako nástupce dvou zrušených jednotek, 217. letky oprav letecké nadzvukové techniky Čáslav a 234. technické letky oprav letecké techniky Přerov.

224. prapor zabezpečení velení zabezpečuje řízení létání za normálních i ztížených povětrnostních podmínek, ve dne i v noci. Prapor se skládá ze dvou rot, roty leteckých provozních služeb a roty radiotechnického zabezpečení. V rotě leteckých provozních služeb jsou především letečtí dispečeri a také meteorologická služba. V rotě radiotechnického zabezpečení nalezneme specialisty na radiolokátory, navigační systémy, světloteknická zařízení, spojovací systémy a rovněž specialisty pracující na technickém sále řízení letového provozu.

225. prapor bojového zabezpečení sdružuje bojové a zabezpečující jednotky základny a skládá se ze čtyř subjektů – roty předsunutých leteckých návodčích FAC (Forward Air Controller), strážní roty, vojenské hasičské jednotky a stanice biologické ochrany letiště.

226. prapor logistické podpory plní úkoly umožňující denní chod základny. Na základě požadavků prapor zabezpečuje letovou akci od přípravy letištních ploch a přistavení technických prostředků potřebných pro přípravu letecké techniky až po zabezpečení stravování a dopravy personálu základny.

Na letecké základně byla v letech 2003–2008 završena první etapa výstavby letiště, kdy bylo proinvestováno přes tři miliardy korun, z toho téměř devět set milionů korun bylo čerpáno z rozpočtu NATO – projektu NSIP, čímž se základna zařadila mezi dvě nejlépe vybavené letecké základny AČR.

Text: plk. Ing. Oldřich Lokaj
zástupce velitele 22. křídla - hlavní inženýr
Foto: archiv 22. základna letectva

Absolventi Univerzity obrany na 22. základně letectva

Absolvent Univerzity obrany prap. Ing. Petr Střecha před vrtulníkem typu Mi-24/Mi-35 v hangáru 223. letky oprav letecké techniky. V pilotní kabině zrovna další příslušník Inženýrské letecké služby provádí předepsané práce

Mezi čerstvé přírůstky 22. základny letectva v Náměšti nad Oslavou každoročně patří absolventi Univerzity obrany. V uplynulém akademickém roce 2011/2012 absolvovali Fakultu vojenských technologií v magisterském studijním programu Vojenské technologie například příslušníci Inženýrské letecké služby prap. Ing. Petr Střecha (studijní obor Letecké elektrotechnické systémy) a nrtm. Ing. Zbyněk Hájek (studijní obor Letecká a raketová technika).

Obou jsme se krátce po jejich nástupu na základnu zeptali na první zkušenosti s přechodem ze studia na Univerzitu obrany do praxe leteckého útvaru.

Jakou funkci v současné době zastáváte?

Prap. Střecha: Starší technik Roje přede-

psaných prací a oprav radiového a radiotechnického vybavení Opravny bojových vrtulníků Mi-24/35 u 223. letky oprav letecké techniky.

Nrtm. Hájek: Technik Roje předepsaných prací a oprav draků a motorů Opravny bojových vrtulníků Mi-24/35 u 223. letky oprav letecké techniky.

Je vykonávaná funkce vašim vysněným uplatněním? Jak jste se vlastně dostali na 22. základnu letectva?

Prap. Střecha: Mým cílem po škole bylo dostat se na letiště a to nejlépe k práci technika, což se mi splnilo. Zda funkce staršího technika roje RTV je mé vysněné uplatnění, to zatím nedokážu říct. Nicméně mě tato funkce v současné době naplňuje a baví. Určitě je to dobrá startovní pozice pro můj osobní odborný rozvoj. Cesta k 22. základně letectva byla poněkud složitější a to především z důvodu zarputilého požadavku personalistů na nástup absolventa Univerzity obrany na důstojnickou funkci. Ještě za studia na UO jsem při jednom praktickém zaměstnání přímo na letišti projevil zájem o konkrétní uvolněné místo a odborný vedoucí Inženýrské letecké služby základny měl rovněž zájem o člověka vystudovaného v příslušném oboru, který chce pracovat na zá-

kladně. Požadavek personalistů byl naplněn tím, že jsem na základnu nastoupil na důstojnické místo mimo moji vojenskou odbornost a ihned po příchodu jsem si požádal o přeložení na požadované místo. Tímto bych chtěl poděkovat příslušníkům základny za projevenou ochotu při řešení této pro mě nepochopitelné komplikace.

Nrtm. Hájek: Již od střední školy bylo mým snem pracovat s leteckou technikou, takže jsem šťastný, že se můj sen nakonec stal skutečností. Přestože zastávám zatím „jen“ základní funkci, na kterou není předepsané vysokoškolské vzdělání, jsem se svou současnou funkcí technika spokojen. Na 22. základnu jsem se dostal podobně jako praporčík Střecha, za což vděčím nejen personálu 22. základny, ale rovněž příslušníkům mé kmenové katedry. Všem zainteresovaným patří bezesporu velký dík, protože dostat se v současné době na funkci odpovídající vojenské odbornosti absolventa je při redukci tabulkových počtů útvarů a zařízení AČR velký problém i pro absolventy Univerzity obrany.

Kde jste získali předchozí bakalářské vzdělání? Jakou jste absolvovali střední školu?

Prap. Střecha: Bakalářské vzdělání jsem získal rovněž na Univerzitě obrany v Brně ve studijním oboru Letecké elektrotechnické systémy. Středoškolské vzdělání jsem absolvoval na Střední průmyslové škole v Jihlavě, kde jsem měl poněkud odlišný obor a to Elektrotechnické a počítačové systémy.

Nrtm. Hájek: Bakalářské vzdělání jsem podobně jako praporčík Střecha získal na Univerzitě obrany v Brně ve studijním oboru Letecká a raketová technika. Jako střední školu jsem absolvoval všeobecné gymnázium v Jeseníku.

Jak s mírným odstupem času hodnotíte teoretické znalosti získané na Univerzitě obrany?

Prap. Střecha: Odborné znalosti získané na Univerzitě obrany ve studijním oboru Letecké elektrotechnické systémy jsou dle mého názoru na výborné úrovni. Pomohly mi především při Kurzu typového výcviku personálu ILS na vrtulník Mi-24/35 absolvovaný ve Vyškově, kde mi posloužily jako dobrý základ při studiu konkrétních zařízení a systémů. Princip funkce těchto zařízení mi totiž byl znám ze studia na Univerzitě obrany, a tak mi stačilo pouze tyto znalosti osvěžit a dále prohloubit. V nejbližší době se do Vyškova vracím k absolvování Kurzu typového výcviku personálu ILS na vrtulník Mi-17/171Š.

Nrtm. Hájek: Teoretické znalosti nabyté v průběhu studia na Univerzitě obrany jsou na velmi vysoké úrovni a hodnotím je velmi kladně, i když většinu z nich jsem v praxi zatím neměl možnost uplatnit. V současné době jsem zařazen do Kurzů typového výcviku personálu ILS na vrtulníky Mi-17/171Š a Mi-24/35, a bez teoretických vědomostí získaných na Univerzitě obrany bych měl znatelně větší problém s jejich zvládnutím. Nejsem si jist, jak bych bez předchozích teoretických znalostí například pochopil tak složité tematické bloky, jako je regulace motoru.

Až při nástupu do praxe si člověk uvědomí, jak moc platí ono rčení „šedivá je teorie, zelený je strom života“. Jak vás studium na Univerzitě obrany připravilo do praxe?

Prap. Střecha: Musím zcela souhlasit, ačkoli vím, na jakém principu zařízení funguje, obsluhovat nebo provádět předepsané práce a opravy na něm neumím. Ale tohle se na žádné škole neučí. Tyto praktické zkušenosti a znalosti se získají až tady na letišti. Univerzita obrany se nás snažila připravit pomocí aplikačního kurzu v magisterském studiu, bohužel v tomto období nikdo z nás ještě nevěděl, kde bude pracovat, takže konkrétní zaměření nebylo možné. Rozhodně by nebylo na škodu v rámci tohoto kurzu absolvovat školení a složit zkoušku podle vyhl. 50 alespoň paragraf 5, což je nezbytné pro každého technika elektrotechnické specializace.

Nrtm. Hájek: Na tuhle otázku zřejmě neexistuje správná odpověď, protože i přes velkou snahu pedagogů není základna pro praxi na Univerzitě obrany příliš rozsáhlá, nepočítám-li vševojskové přípravy a několik aplikačních

kurzů ve Vyškově. Na druhou stranu je zřejmě na základnách, aby si nás jako své nové členy vycvičili na techniku, kterou budeme obsluhovat, takže to, co jsme nezastali na Univerzitě obrany, si plnými doušky užíváme v prvních měsících na základně (typizační kurzy atd.), takže Univerzitu obrany a její praktickou část nelze z tohoto úhlu pohledu ani hanit, ani chválit.

Myslíte si tedy, že Univerzita obrany by měla studentům vštěpovat spíše teoretické znalosti nebo by se naopak měla více zaměřit na praktické získávání dovedností?

Prap. Střecha: Můj osobní názor je, že bych během studia uvítal zařazení získávání většího množství praktických dovedností. Rozhodně bych se zaměřil na větší spolupráci mezi školou a aplikačními kurzy, které bych více rozložil do studia. Určitě by to i současní studenti uvítali.

Nrtm. Hájek: Řekl bych, že by spíše měla najít jakousi rovnováhu mezi teorií a praxí, protože bez teorie nelze obsluhovat jakoukoliv vojenskou techniku, když nevím, jak funguje a také nemůžu znát vše dokonale po teoretické stránce a pak přijít na útvar a oslňovat čísly, poučkami a rovnicemi a přitom neumět zašroubovat šroubek.

Kterou část ze studia na Univerzitě obrany ve své praxi v současné době nejvíce využíváte?

Prap. Střecha: Rozhodně technické a elektrotechnické znalosti a dovednosti. U 223. lolt se především provádí opravy a předepsané práce na letecké technice. S tímto souvisí demontáže, montáže, přezkušování nebo opravy zařízení. Určitě jsem si třeba nemyslel, jak často budu používat generátory, osciloskopy nebo různé další speciální měřicí přístroje. A nejedná se pouze o to, že připojíte zařízení k přístroji a vše se automaticky změří, vše je doprovázeno různým nastavováním a laděním.

A to ještě když máte na zařízení závadu, tak to dojde i na elektrická schémata a řešení daných problémů vyžaduje hluboké teoretické znalosti nebo dlouhodobé zkušenosti, které ale zase nezískáte jinak než dlouhodobou praxí na těchto zařízeních.

Nrtm. Hájek: Nejvíce strojní a technickou, protože znalosti z těchto oblastí využívám při řešení každodenních problémů spojených s opravami a údržbou letecké techniky, což je pro moji práci u 223. lolt naprosto zásadní.

Nyní otázka přímo na tělo – jakým způsobem zasáhl přechod z Univerzity obrany k vojenskému útvaru do vašeho soukromého života?

Prap. Střecha: Já mám tu výhodu, že bydlím blízko Náměště, a tak jsem třeba nemusel řešit změnu bydlení jako spousta mých bývalých spolužáků. Takže doma jsem častěji a s přítelkyní jsem dennodenně, což nám oběma samozřejmě vyhovuje. Velká změna byla pouze při přechodu do úplně nového kolektivu a jiné náplně práce, než na co jsem byl jako student zvyklý. Musím říct, že si nemohu stěžovat, kolektiv mě přijal mezi sebe velmi dobře a práce mě baví.

Nrtm. Hájek: U mě se v podstatě nic nezměnilo. Naopak se mi zdá, že je nyní vše lepší, protože jsem se již na Univerzitě obrany oženil a kvůli mému studiu jsme se s manželkou viděli jen o víkendech, když zrovna nebyla v práci. Nyní spolu žijeme ve společné domácnosti a vše je snad tak, jak by mělo být. Jedinou výzvou je nyní zapadnutí do „zajetého“ a velmi dobře fungujícího kolektivu na základně, který nováčky přijímá velmi opatrně.

**Ptali se: pplk. Ing. Michal Dub, Ph.D., K-206
pplk. Ing. Slavomír Med, Ph.D., K-204
Foto: autoři**

Exkurze brněnské odbočky Svazu letců na UO

Dne 18. září 2012 se po předběžném dohovoru s vedoucím Katedry letecké a raketové techniky docentem Ing. Miloslavem Petráskem, CSc., v odpoledních hodinách uskutečnila exkurze členů Svazu letců, odbočky č. 6 genmjr. Otmara Kučery v Brně na uvedené katedře.

Po přivítání a zevrubném seznámení nás na učebně docent Ing. D. Rozehnal, Ph.D.,

seznámil s programem, posláním a zaměřením katedry. Pak jsme se vydali do prostor, o kterých jsme v těch zvenku omšelých budovách ani netušili, co ukrývají za „poklady“. Většina z nás jsme dřívějšího data a tak nás překvapovalo skoro vše. Sice povětšinou bývalí vojenští piloti na vlastní kůži zažili éru tryskových letounů, ale tak maximálně MiG-21, Su-7, L-29, MI-4... A bez nadsázky mohu potvrdit, že jsme byli neustále překvapováni technickými informacemi o kvalitách materiálů, jejich zpracování, využití a důmyslného použití při řešení konstrukcí jednotlivých částí draků, motorů a další výstroje

letadel. Byli jsme překvapeni velkou škálou a množstvím dobře zpracovaných řezů nejen celků, ale i jednotlivých součástí, součástek, dílů a zařízení, které při výuce umožňují lépe a rychleji pochopit víc, než jen princip a podstatu.

Velkým překvapením ale pro nás, kteří jsme měli k dispozici při studiu jen tužku a papír, bylo maximální využití počítačové techniky při výuce v úzkém spojení s nejmmodernějšími diagnostickými a laboratorními přístroji, které umožňují získání maximálního množství technických informací o daném materiálu, zařízení, jevu nebo činnosti při různých režimech, podmínkách a vlivech. Vybavení laboratoří, zkušebních stendů a možnost jejich využití nás doslova někdy šokovalo. Velmi nás zaujalo i vybudování aerodynamického tunelu nejen co do vlastní konstrukce, ale hlavně po úplném dokončení jeho využití nejen k výuce v oblasti reálné aerodynamiky, k vědeckým účelům i k případnému komerčnímu využití.

Čas exkurze rychle ubíhal, a i přes spousty fundovaně zodpovězených dotazů jsme se museli rozloučit, s přáním nejen splnění náročných studijních úkolů, vědeckého bádání a úspěchů v pedagogické činnosti všem příslušníkům katedry, ale i s přáním dobrého zdraví a vzájemného prohlubování přátelských i profesních vztahů mezi Katedrou letecké a raketové techniky a brněnskou odbočkou Svazu letců.

Srdečné díky za velmi příjemnou atmosféru a krásný zážitek!

Text a foto: Ing. Bohumil Hofr, pplk.v.v.
www.letcibrno@wz.cz

Vojenští důchodci na svém pravidelném setkání

Ve středu 20. října 2012 se v sále Klubu Univerzity obrany sešla devadesátka vojenských důchodců k přátelskému posezení a k oslavě narozenin více než dvacítky jubilantů. Tato pravidelná setkání jsou vyústěním dobré spolupráce Univerzity obrany s Klubem vojenských důchodců při UO a staly se už tradicí. Takovéto události zažívají společně dvakrát ročně.

Setkání byl přítomen také prorektor pro marketing a vnější vztahy Univerzity obrany brigádní generál v zál. profesor Ing. Rudolf Urban, CSc., který jubilantům spolu s předsedou Klubu vojenských důchodců plukovníkem ve výsl. Josefem Štěpánkem a jeho tajemníkem plukovníkem ve výsl. Vladimírem Kučerou předali památní listy.

Profesor Urban vyjádřil potěšení ze společného setkání a přítomným vyřídil pozdrav rektora-velitele plukovníka prof. Ing. Bohuslava Příkryla, Ph.D., který se kvůli služebním povinnostem nemohl zúčastnit osobně: „Vždy, když jsem na takovémto setkání, uvědomuji si co je čas a jak život běží,“ uvedl pro-

rektor a zdůraznil snahu Univerzity obrany k vytvoření podmínek pro podobná setkání. Seniorům popřál hodně štěstí, zdraví a spokojenosti v jejich osobním životě. Podle slov Ing. Vladimíra Kučery vystoupení profesora Urbana pro jeho hlubokou lidskost přijali vojenští důchodci s velkým uznáním.

„Těchto setkání, na kterých je vždy přítomen zástupce managementu školy, si nesmíme vážit. Oceňujeme, že se na nás nezapomíná a že jsme informováni o aktuálním dění na Univerzitě obrany,“ pochvaloval si tajemník Klubu vojenských důchodců Vladimír Kučera.

Pak už následovala volná zábava a družné povídání za zvuků cimbálové hudby v podání Vojenského uměleckého souboru Ondráš. Někteří vzpomínali, jiní besedovali o nastávající členské schůzi plánované na konec ledna nebo začátek února příštího roku, kde by měli volit nové předsednictvo klubu.

Text a foto: Mgr. Zdeňka Dubová

Bilancování na konci roku

Společnost Ludvíka Svobody (SLS) v Brně je známá svou čínorodou aktivitou. Předsedkyně odbočky, veteránka II. světové války Mája Dočkalová, založila Historickou skupinu SLS při UO, aby studenty Univerzity obrany seznamovala se životem, účastí v obou válkách, ale i s mírovou činností legendárního velitele Ludvíka Svobody. Slova historiků, ale především přímých účastníků, jsou přínosem a mají velkou váhu.

Slavnostní setkání SLS – členů, Historické skupiny SLS a hostů – se uskutečnilo v úterý 30. října letošního roku v budově Základny neopravovaného materiálu v Brně. V rámci slavnostního setkání byl do řad členů SLS přijat nový člen PhDr. Vít Příkaský. Zároveň byla oceněna pomoc dvou civilních zaměstnanců Univerzity obrany – Věry Janoškové

a Marka Soboly, kteří vzorně spolupracují při přípravě akcí Společnosti Ludvíka Svobody.

Pomyslnou „třešničkou na dortu“ byla prohlídka expozice Historického sálu, na jehož vzniku se podílel Vojenský historický ústav Praha, Moravské zemské muzeum, Technické muzeum, Depozit VZ 4935 Jaroměř a Depozit 8521 Brno. Exponáty v Historickém sále jsou uspořádány podle jednotlivých dějinných období. Prohlédnout si zde můžete uniformy z první světové války, včetně rarity – Slovácké brigády, která vznikla v roce 1920 v Hodoníně. Do města tehdy přišlo vojenské jezdecké učiliště a pod vedením francouzských jezdeckých důstojníků zde působil do roku 1925. V roce 1928 byl pluk pojmenován na „7. jezdecký pluk T.G.M.“ a téhož roku mu byla městem předána standarta s heslem „Pro čest a vlast vítězně vpřed“ se stuhami všech činných korporací a Jednotou československé obce legionářské stříbrná trubka.

Zaujalo nás oplevnění ruské armády u Zborova, oblečení z II. světové války – vojáka Svobodovy armády nebo pozorovatelna britské armády, ukázky bojových uniforem, letecká výstroj, ale též večerní slavnostní oblečení. Nechyběly ani návrhy Theodora Pištěka

pro hradní stráž. Jsou tu nové typy obuvi, významání, řády, medaile.

Ve druhém patře, kde je kabinet zahraničních armád, jsou exponáty rozděleny podle klimatických pásem – poušť, džungle, mírné a studené severské. Jsou zde vystaveny současné plní stejnokroje armád NATO. Zaujme například nová uniforma afghánské armády a maskování do městského prostředí v boji zblízka.

Exkurze byla velmi přitažlivá jak pro studenty, tak pro „dříve narozené“. Zápis do pamětní knihy s poděkováním ukončil tuto vrcholně zajímavou akci, velmi kladně hodnocenou nejen odborníky z řad univerzity, ale hlavně studenty, členy Historické skupiny Společnosti Ludvíka Svobody. Mistr kuchař Karel Koudelka připravil k občerstvení excellentní guláš, JUDr. Rostislav Nedbálek jednohubky, výtečné moravské svatební koláče, ovoce a víno k přípitku. Hodnocení roku 2012 bylo vydařené, velice slavnostní, ale zároveň přátelsky milé.

Text: PhDr. Alena Šimková, CSc.

Foto: David Skuplík

Vzpomínky plné obdivu na Ondřeje Sovinu

Čtvrtek 22 listopadu měl být obyčejným podzimním dnem, kdy se kromě obvyklých politických tlachanic nedozvíme ve večerních zprávách nic, proč bychom si tento den měli výrazněji pamatovat. Bohužel pro mnohé z nás se čas 17:24 navždy zapíše do paměti černým písmem. V tento okamžik vyhasl život našeho kolegy a kamaráda Ondry Soviny. Nadporučík Ondřej Sovina byl pilotem první třídy na letounu L-159. Mnozí z pedagogů jej znali jako excelentního studenta, jehož znalostí výrazně přesahovali jeho primární obor studia. Ani při svém působení na 21. základně taktického letectva nezapomněl na Univerzitu obrany. Pomáhal organizovat exkurze studentů, působil jako konzultant při řešení různých výzkumných úkolů a představoval pro nás partnera z praxe, který rozumí našemu „jazyku“ a výzkumným problémům, dokáže je interpretovat v prostředí letecké základny a poskytnout relevantní zpětnou vazbu. Kromě svých profesních

kvalit je důležité zmínit i jeho osobnostní charakter. Byl přímý, odpovědný a vždy ochotný pomoci a přitom obětovat svůj volný čas.

Jako vojenský pilot nalétal 1050 hodin a z toho 560 na letounu L-159. Před příchodem na 21. základnu taktického letectva krátce působil i jako předváděcí pilot ve skupině letounů L-39ZA. V civilním letectví působil jako pilot s kvalifikací CPL a instruktor. Věnoval se rovněž parašutismu. Mezi jeho další zájmy patřil jachting a hudba. Byl vynikajícím kytaristou a skladatelem, působil v několika hudebních skupinách, kde se věnoval autorské hudbě.

Nadporučík Ondřej Sovina zahynul ve svém letounu při plnění výcvikového úkolu ve věku 34 let. Vzpomínky na něj jsou plné jeho typické nadsázky a humoru a bude se na nás dál usmívat ze společných fotografií.

Čest jeho památce!

Text: mjr. doc. Ing. Petr Františ, Ph.D.

Foto: archiv UO

Reportáž z kurzu přežití

Protože voják nikdy nemůže přesně předvídat vývoj bojové situace, ani my jsme neznali náplň výcvikového kurzu předem. Podle pokynů se ráno vstávalo, plnila se dopolední a odpolední zaměstnání, např. vojenské plavání, mechanická filtrace vody, výroba improvizovaného kompasu a neméně důležitá orientace v mapě a terénu.

A právě příležitostí si zopakovat základní dovednosti z oblasti orientace jsme měli v polovině září hned několik, a jak už to tak bývá, tak jsme si odnesli i pár nových poznatků. Jako základ můžeme brát práci s buzolou, mapou a souřadnicemi MGRS. Za nově nabyté zkušenosti můžeme považovat improvizované metody určování severu, a to jak za pomoci jednoduchého kompasu, sestrojeného z plováku a improvizovaně zmagnetované jehly, tak za pomoci slunce a posunu stínu pevného bodu. Kromě těchto technik jsme se posunuli i k současným technologiím, a to konkrétně k přístroji GPS, s jehož pomocí jsme kontrolovali vlastní pohyb v prostoru, srovnávali s mapou nebo jsme se jednoduše nechali dovést do cíle podle údajů vyčtených na displeji.

Nemalou součástí našeho přežití bylo i filtrování vody pomocí improvizovaných prostředků. Tento námi vyrobený filtr se skládal ze tří hlavních částí. V první řadě byla voda filtrována přes seno k odstranění největších nečistot. Dále voda odkapávala do druhého stupně, ve kterém se nacházel písek. V poslední části voda protékala přes dřevěné uhlí k vyčištění těch nejmenších částecích nečistot. Tento postup bylo možné několikrát opakovat k dosažení námi požadované čistoty vody. Takto získanou vodu můžeme v závěrečné části zbavit nežádoucích bakterií a prvků jednoduchým varem nebo dezinfekční tabletou. Výroba tohoto improvizovaného filtru na vodu nebyla nijak náročná. Člověku stačí mít u sebe jen 3 kusy látky, v našem případě vojenský šátek, na výrobu jednotlivých pater filtrace.

Jeden z nejnáročnějších úkolů na kurzu byla také stavba voru, který měl plnit funkci přepravy osoby a materiálu, což byla výzva, jelikož už více jak den nemilosrdně pršelo a dřevo, ze kterého se vor stavěl, bylo nasáklé vodou a neplavalo tak dobře. Ke zlepšení vzlaku voru jsme použili dva prázdné barely a několik prázdných plastových lahví a vše jsme pevně svázali provazy. Po nemalém čase, stráveném stavbou voru jsme při testování došli k závěru, že se ho vyplatí stavět pouze pro účely dílčí pomoci při překonávání vodního toku nebo vodní plochy a nikoli jako plno-

hodnotný prostředek pro dopravu po vodní hladině.

Stravování na Bechyňském přežití probíhalo formou studené kuchyně. Pouze jednou jsme uprostřed týdne obdrželi stravu teplou. Na začátku každého dne nám dovezli stravu a pitnou vodu na následujících 24 hodin. Stravy bylo dostatek a na hlad jsme si nemohli rozhodně stěžovat. Studenou stravu jsme si poté ohřívali na plynových vařičích nebo rovnou na ohni.

Velmi zajímavou součástí kurzu bylo též improvizované rozdělování ohně. Vyzkoušeli jsme si rozdělat oheň nejen pomocí křesadla, ale také s využitím výhradně přírodních materiálů a jak jsme se sami později přesvědčili, ačkoliv je metoda luku a vzájemného tření dvou dřev sice vědeckým námětem filmařů, méně už nadchne hladového vojáka. Nezůstali jsme však jen u samotného rozdělování. Ukázali jsme si též několik druhů ohně, použitelných v různých situacích. Už tedy víme, jaký oheň je vhodný k vaření, který zase poskytuje nejvíce tepla a jak udělat skrytý oheň, sleduje-li nás nepřítel. Koneckonců oheň nám byl v průběhu kurzu cenným pomocníkem. V chladných a deštivých večerech se pro nás stal takřka nepostradatelnou součástí přežití.

Vedoucí našeho kurzu se též postaral i o rozvoj našich tvůrčích dovedností tím, že nám po skupinkách zadal úkoly vyrobit různé nástroje a prostředky denní obživy a pomůcky pro život v přírodě. Věci, které jsme museli zhotovit z přírodních materiálů a museli plnit

zadanou funkci. Těchto pár věcí by Robinsonovy jistě pomohly s krušnými začátky trosečníka. My jsme v nich však našli zabavení ve chvílích volna.

Mokrý voják je totiž o poznání méně spokojený než suchý voják, což ve spojení se správně vydaným rozkazem logicky vyústí kromě sušení věcí u ohně i ve stavbu improvizovaného obydlí. Naštěstí jsme byli výtečně vybaveni již z domu kvalitním výstrojním materiálem, který byl na místě doplněn o nezbytnou součást materiálu sestřeleného pilota – padákovinu z OVP 80.

Stavba obydlí nebyla jednoduchá. Předem jsme si museli zodpovědně rozdělit úlohy dle vlastností a schopností každého vojáka. Nicméně k úkolu jsme se postavili čelem a výsledkem našeho úsilí byl ničím nerušený spánek ve vysoce kvalitním přístřešku s vynikajícím tepelným komfortem. Přístřešky jsme stavěli z přírodního materiálu nalezeného v lese nebo z nesených ponč, celt a padákoviny nejčastěji do tvaru písmene „A“. Od druhé noci nám pršelo, takže bylo na místě použití i kvalitního podloží pod karimatku ve formě jehličí pro izolaci od země.

Ať už jednotlivec, nebo vojenská jednotka, musí být připravena plnit náročné úkoly operativně, a to nejen z jednoho místa. Z toho vyplývá nutnost přesunů. Ze všech existujících variant přesunů vojsk jsme zvolili vzhledem k situaci a náročnosti terénu přesuny pěší s veškerým materiálem. Přesouvali jsme se na cílové místo, které nám bylo zadáno pomocí souřadnic, pokud možno lesem a ne po zpevněných komunikacích a bez rušení civilního obyvatelstva a okolní přírody.

Kromě přežívání v Bechyňské „divočině“ jsme měli na programu i zdravotnickou přípravu, kde jsme si zopakovali základy první pomoci, prodiskutovali jsme s doktorem odlišnosti v přístupu poskytování pomoci v boji a v civilním životě a vše co nás ohledně záchrany života, či pouhého ošetření zranění zajímalo.

Takových zaměstnání není totiž nikdy dost a je škoda, že se jím nedává větší prostor například na univerzitě, kde by pravidelná osvěta v otázkách poskytnutí první pomoci měla být v řádu několika přednášek a praktických nácviků ročně, a ne pouze na speciálních kurzech.

Kurz byl zaměřen na získání základních zkušeností a praktických dovedností, metod a postupů přežití v přírodě. Spíše nežli ulovit si potravu, nás naučil jak využít základní znalosti o přírodě a pobytu v ní k našemu prospěchu a užitku. Dal nám možnost vyzkoušet si mnoho pouček a pravidel přežití v praxi, což je jediná možnost jak si tyto základní vědomosti osvojit a posbírat zkušenosti přímo z terénu.

Text a foto: čet. Michal Bartošek a kolektiv

V kategorii Sportovec roku má Janatová stříbrnou

Ve středu 31. října 2012 se za přítomnosti ministra obrany Alexandra Vondry, prvního zástupce náčelníka Generálního štábu AČR brigádního generála Miroslava Žižky a dalších pozvaných hostů uskutečnilo v Domě armády Praha slavnostní vyhlášení Armádního sportovce roku 2012.

Sportovcem roku 2012 se stala Barbora Špotáková, která získala 1371 bodů a porazila o 41 bodů dalšího olympijského vítěze z Londýna moderního pětibojaře Davida Svobodu. Ocenění byli také nejlepší junioři a trenéři ASC Dukla, příspěvkové organizace Ministerstva obrany a mnozí další.

V letošním roce byla vytvořena také nová kategorie Sportovec AČR, ve které se na základě svých výborných výsledků v soutěžích pořádaných resortem Ministerstva obrany umístila i studentka Univerzity obrany rtn. Bc. Markéta Janatová a získala tak krásné druhé místo.

Na výsledky úspěšné sportovkyně, která vzorně reprezentuje barvy Univerzity obrany je hrdý i ředitel Centra tělesné výchovy a sportu plukovník Mgr. Petr Hanák: „Markéta je dlouhodobou oporou reprezentačního družstva AČR v military pentatlonu a po celou dobu studia na Univerzitě obrany dosahuje skvělých výsledků v mnoha soutěžích pořádaných nejen v rámci AČR, ale i v rámci českého vysokoškolského sportu. Věřím, že ocenění jejich úspěchů v anketě Sportovec AČR, bude

Rtn. Bc. Markéta Janatová první zprava

pro ni motivací do další sportovní činnosti, kterou vždy byla schopná skloubit s výbornými studijními výsledky. Samozřejmě jí moc a moc gratuluji.“

Markéta Janatová získávala na soutěžích v letošním roce první příčky, a sice dvakrát 1. místo na Otevřeném přeboru AČR v běžeckém lyžování, 2. místo na Mezinárodním mistrovství Rakouska ve speed pentatlonu, 3. místo na Otevřeném přeboru AČR ve skialpinismu, 3. místo v soutěži jednotlivců a 1. místo v soutěži družstev žen na Mezinárod-

ním mistrovství Belgie v military pentatlonu. Zúčastnila se Mistrovství světa v military pentatlonu ve Finsku.

Součástí vyhlášení výsledků nejlepších sportovců byly autogramiáda s autorem fotografií a kalendáře DUKLA 2013 Janem Saudkem, křest kalendáře a hudební vystoupení Tomáše Kluse.

Text: Mgr. Zdeňka Dubová
Foto: archiv CTVS

Vzhůru k oblakům

Každý z nás žije svůj pracovní a soukromý život. Po celodenním shonu všichni rádi odpočíváme a věnujeme se různým zálibám, ať už jsou s naší prací nebo studiem spjaté, či nikoli.

Existuje nespočet koníčků, atraktivních zálib či sportů, které aktivně či pasivně provozujeme. Zaměříme se na okamžik na naše studenty, jejichž koníček je takovou praxí v jejich studijním programu.

Většina studentů oboru Vojenský pilot se ve svém volném čase věnuje létání. A protože, jak se říká, je nejlepší napít se přímo z pramene, základní informace mi poskytli spolužáci ze čtvrtého ročníku bakalářského studijního programu Fakulty vojenských technologií Univerzity obrany. Nelze psát o všech, za zmínku však stojí alespoň pár jednotlivců. Jedním z nich je čtyřicetiletý Jan Hruška z Jedlan u Tábora, který létá již od roku 2004 na mnoha typech kluzáků v aeroklubu Tábor.

Od letošního roku létá jako voják v Pardubicích na motorovém letounu Z-142. Jak sám říká, toto polování je jeho životním posláním: „Létání je můj život, můj splněný sen. Odmalíčka jsem chtěl být pilotem. Vždycky jsem obdivoval piloty, četl různé knížky a zajímal se o letectví. Asi jako každý pilot bych tohle řemeslo za nic nevyměnil.“

Honza Šlajchrt, jeho spolužák, je též vášnivý pilot, který se věnuje létání od roku 2008. Jako člen-čekatel aeroklubu Slatina létá od roku 2011 na civilních letounech Cessna C-152 a Z-226 Zlín. A stejně jako všichni vojenští piloti i na Z-142. „Rád létám na moto-

rových letounech. Nevím, jak se bude vyvíjet moje budoucnost, ale rád bych zůstal v armádě jako pilot. Záleží na situaci a na volných místech. Rozhodně je pro mě létání nezapomenutelný zážitek. Je to hlavně rozdíl sedět jen a dívat se na krajinu nebo letoun přímo řídit. Kdo létá, dá mi za pravdu,“ říká 24-letý student z oboru Vojenský pilot.

Toto je jen zmínka o tom, jak je létání krásné a jaký zážitek může člověk mít. Fotografie pořízená během letu hovoří za vše.

Text: rtn. Bc. Jiřina Polcrová
Foto: archiv studentů

Nejstarší žijící vojenský kapelník

Seznamte se: Karel Pitra se narodil 10. ledna 1918 v obci Pluhův Žďár v okrese Jindřichův Hradec. Dětská školní léta prožil v Červené Lhotě, potom navštěvoval vojenskou hudební školu v Praze.

Po jejím absolutoriu v roce 1934 ho čekal pěší pluk 44 v Liberci a v Trutnově, kde působil jako výkonný hudebník na baryton a pozoun.

Když začala druhá světová válka, byl převelen k vládnímu vojsku v Lipníku nad Bečvou a v Kostelci nad Orlicí, kde poznal životní lásku Marii, s níž se v lednu 1943 oženil. Tehdy panoval mráz 27 °C, nevěsta celá v bílém se třásla zimou, ale i štěstím. S manželkou Marií mají dva syny. Starší Miloš, se narodil roku 1943, vy-

studoval pedagogiku, mladší syn Karel studoval konzervatoř a celý život se věnoval hudbě jako sólista Plzeňského rozhlasového orchestru. I oni jsou pyšní na své děti v Praze i v Plzni.

Po válce nastoupil Karel Pitra službu jako výkonný hudebník u Posádkové hudby v Olomouci. Roku 1951 byl jako poručík ustanoven kapelníkem Vojenské hudby v Šumperku, kterou tady založil. Po osmi měsících služby byl přemístěn s celou hudbou do Frýdku-Místku, ale už zas v roce 1951 byl tento útvar zrušen i s hudbou. V listopadu téhož roku těleso převzal Imrich Gažovič. Karel Pitra byl převelen jako kapelník k Posádkové hudbě Olomouc, kde vydržel do prosince, poté byl přemístěn k Posádkové hudbě Brno, od níž odešel roku 1975 do důchodu.

Pan kapelník rád vzpomíná na své přátele a členy orchestru. Pochlubil se, že jejich kapela nahrála hudbu k filmu Karla Kachyni „Už zase skáču přes kaluže“. v té době vojenské hudby

nenatáčely gramofonové desky, proto jejich sláva žila jen v srdcích a myslích posluchačů. Jako jedna z výtečných hudeb v republice byla hodnocena vyznamenáním Za vynikající práci. Připomíná, že v Moravance Jana Slabáka se uplatnila snad dobrá polovina jeho muzikantů. Za každého počasí koncertovali pro vojáky i civilisty, samozřejmě živě, nezapomínali ani na soutěže vojenských hudeb, které právě Brňané vyhrávali hlavně skladbami Miloše Machka. Obecenstvo vždy sledovalo, s čím se Pitra pochlubí, čím zaboduje. Žádná přehlídka ani přísaha se neobešly bez účasti vojenských hudebníků, komise hodnotily kvalitu výkonu kapelníka, a symbiózu s orchestrem.

Pan kapelník je i v seniorském věku vždy pečlivě upravený, oholený, byl vždy v čisté uniformě s naleštěnými boty. Manželka Marie s ním bude příští rok šedesát let, mají spolu harmonické a šťastné manželství. Ptala jsem se jej také na jeho zájmy a záliby a dozvěděla jsem se, že kromě hudby neměl nic jiného. Bávila ho úprava skladeb, vždyť jejich repertoár zahrnoval skladby operní, operetní i pro vynikající sólisty orchestru. Kapelník musí stmelit kolektiv, vytvořit zázemí pro práci, vést hráče k vysokým metám. Tedy dramaturgie, rozpis not, citlivý přístup ke každému v orchestru. Vzpomíná, že na místě dnešní Janáčkovy opery stával v sadu altánek a oni mívali s Hudbou ministerstva vnitřní promenádní koncerty. Kapela četla obvykle čtyřicet, ale i šedesát umělců. Účastnili se soutěží hudeb v lázních Luhačovicích, v Táboře, v Trenčíně. S manželkou se rádi potěšili návštěvou divadel v Brně, oblíbili si operu, operetu, činohru. Dnes se rádi podívají na zajímavý pořad v televizi, protože zdraví neslouží už jako zamlada. Přesto pan Karel Pitra sleduje současné dění u nás i ve světě s velkým zájmem, ale i kriticky.

**Text: PhDr. Alena Šimková, CSc.
Foto: archiv Karel Pitra**

Setkání spolužáků

Dne 12. října 2012 se po čtyřiceti letech sešli na Univerzitě obrany bývalí studenti letecké katedry tehdejší Vojenské akademie z let 1972–75. Na katedře byli srdečně uvítáni zastupujícím vedoucím Katedry letectva podplukovníkem Ing. Jiřím Kacerem, PhD., a setkali se také s prorektorem pro vnitřní řízení Univerzity obrany plukovníkem gšt. Ing. Miloslavem Bauerem, Ph.D., kteří hosty krátce seznámili se studijním programem a se současnými podmínkami pro výuku, studium a leteckým výcvikem. Na zvědavé dotazy kvalifikovaně odpovídal zastupující vedoucí katedry. Po krátké prohlídce učeben se bývalí studenti rozloučili a pokračovali v dalším programu. Velmi dobrý dojem v nich zanechal přístup vedení katedry k výchově a výcviku nových příslušníků letectva, zejména pilotů. Společné setkání, i když ve zkráceném čase jednoho dne, bylo všemi účastníky hodnoceno velmi pozitivně s příslibem možného opakování.

Text a foto: Ing. Bohumil Hofr

Okružní třídou o kousek dál...

Tak se, milí přátelé, opět setkáváme při našem „brněnském“ povídání a dnes se zaměříme na další část „naší“ okružní třídy, na třídu Rooseveltovu.

Začíná na velké křižovatce za klášterem sv. Tomáše menším parčíkem, v němž je umístěna socha spisovatele a dramatika Jiřího Mahena, a odbočuje vpravo. Pěšina, procházející parčíkem nás dovede k průchodu, jímž se dostaneme přímo na roh ulice Běhounské a Moravského náměstí. Naopak druhá strana Rooseveltovy třídy (za silnicí) vytváří roh s parkem Koliště, v němž bylo v letech 1960 – 65 postaveno nové, tzv. „divadlo opery“ – tedy Janáčkovovo divadlo. Je to divadlo moderně vybavené, pro 1400 diváků. V prostoru jeho hracího jeviště je zabudováno 800 tun strojního zařízení, jež uvádějí do provozu odborníci s někdejší NDR. Bohužel stavba budovy měla řadu nedostatků, v jejichž důsledku začalo zatékat a objevily se i jiné závady, takže se divadlo muselo zavřít a opravovat. Po ukončení oprav a vnitřních úprav bylo divadlo všestranně využíváno k různým, i nedivadelním účelům. Jeho vnitřní vybavení a úprava je moderní a elegantní, mnozí návštěvníci však postrádali tradiční divadelní vybavení divadel 19. a začátku 20. století v barvě rudé a zlaté, a proto nové divadlo hodnotili jako „lepší kino“. Umístění divadelní budovy do parku bylo šťastné. Je to stavba monumentální, již slušela i vodní nádrž s vodotrysky a lavičkami kolem, zeleň a květinová výzdoba. Příliš brzy se však město o krásu přestalo starat a nechalo vše zpustnout. Zůstala prázdná nádrž, holý beton a rezavá tráva. A dnes se tam snad už staví – či budou stavět podzemní garáže. Nechci vidět, jak to bude prospívat divadlu, které už tak má z obou stran hlučné dopravní tepny s kolonami aut a tramvajemi. Doplatí na ně i park na Kolišti, úprava předdivadelního prostoru a socha Leoše Janáčka, jež bude odstraněna.

Za Janáčkovou operou však zůstávají sochy dvou bratrů, moravských spisovatelů a autorů známé hry „Maryša“ z jižní Moravy – Aloise a Viléma Mrštíků, patřících však už spíše k nedaleké Mahenově činohře (dříve, jak už víme, německé divadlo).

O něco dále na domě Rooseveltova č. 13, což je budova někdejšího „Slovanského gymnázia“ najdeme pamětní desku Antonína Vaška, otce básníka Petra Bezruče. Slovanské gymnázium bylo prvním českým gymnáziem v Brně a bylo založeno v r. 1867. Antonín Vašek, vlastenecký učitel, buditel slezského lidu a bojovník za vědeckou pravdu (účastnil se tzv. „bojů o Rukopisy – královédvorský a zelenohorský“) byl do Brna přeložen z trestu z Opavy a učil zde v letech 1873 – 80. Studoval tu i Petr Bezruč.

Na opačné straně ulice nás může zajímat ulice Jezuitská, která od Rooseveltovy třídy odbočuje směrem k vnitřnímu městu, konkrétně ke kostelu sv. Jakuba. Na levé straně s Jezuitskou ulicí sousedí horní část rozlehlé budovy Justičního paláce, na pravé straně, ve dvoře domu č. 13 najdeme zachovalé torzo brněnského opevnění. Pokud se týče názvů nejbližších ulic – jsou většinou „muzikantské“, např. Mozartova, Beethovenova, Sukova nebo Dvořákova. Z nich si vybereme ulici Mozartovu a Beethovenovu. V té druhé (č. 4) stojí doširoka rozkročená budova brněnského Rozhlasu a nad ním je mezi oběma ulicemi rozložený Jezuitský kostel, jemuž se též říkalo „Vojenský kostel“. To proto, že jej využívala ar-

máda a vojáci sem chodili nejen průběžně, ale zejména před odchodem na cvičení či na frontu. A právě v tomto mariánském kostele najdete nejkrásnější barokní výzdobu v Brně. Ke kostelu patřil ovšem i rozlehlý klášterní areál, neboť celé okolní prostranství patřilo tehdy jezuitům. Klášter však musel ustoupit jiným záměrům, proto byl zbořen a krásná kovaná brána s portálem, která se zachovala z klášterního dvora, stojí dnes v Jezuitské ulici bokem ke kostelu. Ještě vám však povím, že v Jezuitském kostele je pochována významná osobnost z bojů se Švédy (r. 1645), totiž P. Středa, který povzbuzoval vojáky i studenty k boji a posiloval jejich touhu zvítězit. V kostele sv. Jakuba, který je na dohled, (stojí však už na Jakubském náměstí), je pochován jeho velitel L. Raduit de Souches (1608 – 1682).

Mezi ulicí Jezuitskou a Jakubským náměstím prochází ulice Běhounská (začíná na nám. Svobody a končí u známého už „tunýlku“). S ulicí Jezuitskou je spojena také zalomenou pasáží budovy nazývané Typos, kde za války bylo české divadlo, jehož repertoár byl zaměřen hlavně na děti. Po válce sloužilo různým společenským akcím, zajíždělo sem i Skupovo divadlo Spejbla a Hurvínka. Později byl tento prostor pro veřejnost uzavřen a stal se sídlem brněnského televizního studia. A abychom nezapomněli: kousek odtud stávala tzv. Běhounská brána, jedna z pěti hlavních brněnských bran, o níž první zmínky spadají do r. 1252. Později byla nahrazena tzv. bránou Dřevěnou, posunutou však blíže k dnešnímu Moravskému náměstí.

A my se pomalu vrátíme znovu na třídu Rooseveltovu. Už jsme si řekli, že Jezuitská uli-

ce „sousedí“ s rozměrnou budovou Justičního paláce, posazenou do zeleného trávníku. Projektové jej vídeňský architekt Alexander Wilemans, staviteli však byli Frant. Pavlů a Josef Nebehosteny v období kolem r. 1906. Na velkém travnatém svahu u dolního konce budovy najdeme prozatímně umístěný památník obětí z obou válek i z období komunismu, neboť zatímní pokusy s umístěním podobného památníku dopadly, jak víme, špatně. Připomeňme si ještě, že v nedávné době byla také dokončena nová, reprezentativní budova Justičního paláce na břehu řeky Svatky, proti sportovní aréně „Rondo“.

Text: Mgr. Jarmila Rejnušová
Kresba: Mgr. Oldřich Rejnuš

BVV
Veletřhy
Brno

Veletržní okénko

Co nabízí výstaviště v lednu a únoru 2013

Turistika v mnoha podobách

Globalizovaný svět je stále menší a jeho součástí je cestování a turistický průmysl. V některých zemích, a stačí se podívat do rakouských a bavorských Alp, je jedním z hlavních zdrojů národního důchodu. Posoudit to budou moci návštěvníci největšího kompletu turistických nabídek ve střední Evropě na brněnském výstavišti od 17. do 20. ledna 2013. Bude tam probíhat 23. mezinárodní veletrh průmyslu cestovního ruchu GO a 22. mezinárodní veletrh turistických možností v regionech REGINTOUR. Jedním z témat letošního veletrhu jsou církevní památky. Loni stejné téma na veletrhu zaznělo i z úst účastníka konference tomu věnované, kardinála Dominika Duky. Potenciál církevní turistiky je nejen v chrámech, ale i v Křížových cestách obvykle umístěných v malebném terénu. Není třeba jezdit daleko. Mikulov tak bude prezentovat nejen své kostely, ale i komponovanou krajinu na způsob manýrizmu severní Itálie s Křížovou cestou na Svatém kopečku. Zlínský, Moravskoslezský a sousední Žilinský kraj budou prezentovat dřevěné kostelíky zasazené v krajině i přenesené do skanzenů. Některé skanzeny

jsou ozvláštěné dobovou technikou. Lesní úzkorozchodná železnička Žilinského kraje projíždějící kysuckým skanzenem má prvenství jako jediná úvratlová úzkorozchodná železnice v Evropě. Konkurovat jí bude úzkorozchodná železnička ve Zbýšově s rozsáhlou sbírkou lokomotiv. Lázně Piešťany a Turčianské Teplice budou propagovat i své okolí – hrady Pováží a pohoří Fatry, včetně nejvyššího hradu Slovenska-Vršatce. Pro Brňany bude lázeňské služby nabízet populární Aquapark Kuřim s wellnessem. Novinkou bude Dovolena na vodě spojená s výstavou lodí v pavilonu F. V pavilonu G1 proběhne festival kulinařských krajových specialit RegFoodFest 2013 z kvalitních regionálních potravin v podání mistrů šéfkuchařů. Národní vinařské centrum představí moravskou vinařskou turistiku a milovníci piva a kávy najdou sekci minipivovarů a festival Svět kávy. V G1 bude i finále soutěže mladých kuchařů, cukrářů a číšníků Gastro Junior Brno – Bidvest Cup. Pro dokreslení junioři ČR si nedávno přivezli medaile z kuchařské olympiády v Erfurtu.

Dr. Vít Pospíšil

Jak se zrodil náš dnešní kalendář

V dobách nejstarších civilizací lidé určovali běh dnů a let podle fází Měsíce. Vznikl tak lunární kalendář, doložený ve starověké babylonské říši okolo r. 3500 př. Kr. Nový den v něm začínal večerem ve chvíli, kdy bylo možné na obloze poprvé spatřit měsíc. První babylonský kalendář měl proto vždy střídavě 29 a 30 dnů a trval 12 měsíců, což je délka jednoho lunárního roku. Lunární kalendář babylonského typu přejali starověcí Římané a provedli v něm jednu důležitou úpravu – počet měsíců v roce snížili z 12 na 10. Rok začínal na jaře a končil v zimě. Měsíce získaly jména podle římských bohů a číslice označující jejich pořadí.

Desetíměsíční kalendář byl ale nepraktický, neshodoval se s fázemi Měsíce, slunečním rokem, časem ani s ročními obdobími. Krátce po vzniku tohoto kalendáře proto byly přidány další dva měsíce.

Základem křesťanského, a tím prakticky i našeho dnešního kalendáře, se stal Juliánský kalendář vytvořený astronomem Sosigenem, pojmenovaný a uvedený v život římským vojevůdcem a diktátorem Gaiem Juliem Caesarem v r. 46 před Kr. Tehdy se lunární kalendář lišil od průběhu ročních období o celých 90 dnů! Astronomové Caesarovi poradili zcela opustit lunární cykly a počítat čas podle Slunce. Délka slunečního roku v délce cca 365,25 dne (přesněji 365 dnů, 5 hodin a 49 minut) byla známa již z dob starověkého Řecka. Juliánským kalendářem byl běžný rok rozšířen na 365 dnů, byl tedy o necelých šest hodin kratší než sluneční rok. Caesar tuto nerovnost vyřešil zavedením přestupného roku, který se opakoval každé čtyři roky, se dnem navíc vkládaným do únorového měsíce, a byl tak o jeden den delší. V této formě juliánský kalendář v podstatě přetrval celé období středověku. Nicméně původní minutový rozdíl mezi slunečním a skutečným rokem narůstal a během dalších staletí nabyl značných rozměrů. V 16. století po Kr. již činil 10 dnů. Proto od 15. století byly na reformních církevních koncilech diskutovány různé návrhy, ale teprve 14. září 1580 byl předložen definitivní návrh, jenž měl uvést v soulad přírodní rytmus a kalendář, a tak do budoucna zabránit jejich vzdalování. Jinými slovy upravit kalendář tak, aby se jarní rovnodennost nevzdalovala od data 21. března, kteréžto datum bylo každoročně důležité pro výpočet data nejdůležitějšího křesťanského svátku – Velikonoc.

Římsko-katolická církev oslovila tehdejšího papeže Řehoře XIII., aby zjednal nápra-

vu. Papež se stejně jako kdysi Caesar poradil s astronomy a rozhodl se vrátit rovnodennost na 21. březen. Na základě složitých matematických výpočtů byla pak 24. února 1582 bulou papeže Řehoře XIII. zvanou „Inter gravissimas“ ohlášena na říjen téhož roku reforma kalendáře tak, že v tomto měsíci mělo být vypuštěno 10 dnů a po 4. říjnu se mělo psát hned 15., ale aby současně nebyl porušen sled dnů v týdnu. Řehořem prosazené schéma bylo tak přesné, že se lišilo od skutečného roku o pouhou půlminutu. Tímto způsobem se zrodil Gregoriánský kalendář (Řehoř = Gregor), užívaný v Evropě do dnešních dnů.

Přijetí gregoriánské reformy neprobíhalo hladce, a to zejména z politických a náboženských důvodů. S okamžitou platností ji tehdy přijaly jen převážně katolické státy – Itálie, Polsko, Španělsko, Portugalsko, Francie, německé katolické země. Ale tehdejší evropské nekatolické státy se této reformě určitou dobu bránily, takže např. německé protestantské země, Anglie, Dánsko či některé švýcarské kantony ji akceptovaly až v průběhu 18. století. Poslední významná evropská velmoc – Rusko – ji přijalo dokonce až v roce 1918, (i když např. ruská pravoslavná církev se dodnes drží kalendáře juliánského, který je pozadu za naším kalendářem gregoriánským o 13 dnů), Řecko dokonce až v r. 1924.

V habsburské monarchii narazila reforma zpočátku na odpor z formálních důvodů – panovník považoval tuto změnu za věc státu a stejně tak představitelé stavů (předchůdci našich dnešních zákonodárců) chtěli celou věc projednat na zemských sněmech a vyjádřit se k ní. Teprve na základě rozhodnutí římsko-německého císaře a českého a uherského krále Rudolfa II. se k Řehořově reformě přistoupilo v r. 1584: v lednu v Čechách a ve Slezsku, v říjnu téhož roku pak i na Moravě. V tehdej-

ších Uhrách a tedy i na Slovensku se tak stalo na podzim 1587.

Gregoriánský kalendář se prosadil částečně i mimo oblast křesťanské kultury – Japonsko jej přijalo v r. 1872, Turecko a Egypt v r. 1927, Čína v r. 1949. Islámské země se však dodnes drží lunárního kalendáře tak, jak byl běžný ve starověku. V dnešním Izraeli se tradiční hebrejský kalendář používá vedle civilního gregoriánského ke stanovení náboženských svátků a jiných událostí. Dvojí kalendář – tradiční a gregoriánský – stojí vedle sebe také v Indii.

Z těchto skutečností vyplývá, že náš současný způsob datování není obecně přijímaný, i když nepochybně má primát. V budoucnu tak můžeme očekávat další snahy o reformu stávajících gregoriánského časování, která by odstranila za poslední staletí opět narůstající rozdíl mezi slunečním a kalendářním časem. Případné zavedení celosvětově platného kalendáře však, tentokrát na rozdíl od minulosti, už zřejmě nebude iniciovat římsko-katolická církev, jako tomu bylo v 16. století, ale nejspíše nějaká celosvětově uznávaná autorita, typu Organizace spojených národů.

**Mgr. Jan Jandl, historik
předseda Historicko-dokumentační
komise MěV ČSBS v Brně**

Soutěžní křížovka o čepici!

Vyluštěnou tajenku zašlete do 5. února 2013.
Písemně na adresu: Univerzita obrany,
Redakce Listů UO, Kounicova 65, 662 10 Brno.
Rovněž ji můžete zaslat e-mailem na adresu:
listy@unob.cz
Dva výherce odměníme věcnou cenou.
Výherci z č. 1 jsou Jan Jandl a Miroslav Hrubý.

**Šance
pro dva čtenáře**

	ZÁPASIT	HRA SE ZPĚVY	SPZ PÍSEK	PROVĚST SETI		PROJEV NACHLAZENÍ	DRAVÝ PTÁK	SMŮLA ob. expr.	ZÁKLADNÍ PLÁN	PONOŘIT řid.
PODNIK V TŘEBÍČI					LOVECKÝ PES					
KOPIE					VĚZENÍ expr. KOUPAČI NÁDOBA					
1										
NEBO angl.			PLATIDLO ČINY OSAMO-CENÁ					PRIMÁT kniž. DRUH ŽIVOČICHA		
DĚDINA				MPZ NIZOZEMÍ PAPOUŠEK			ŘÍMSKY 506 SOUHLAS			
NAPADENÍ						MONGOL PASTEVEC BÝV. KÓD RAK. MĚNY				
PŘÍSLOVCE MÍSTA zastl.					ST. VZTAŽ. ZÁJMENO ELIŠKA				STARO-IRÁNSKÝ SYMBOL ČISTOTY	PÍSEMNÁ ZKOUŠKA
	ZNAČKA ASTATU	ZASTAVIT POHYB VÁHY ŠEPTAT								
ČESKÉ MĚSTO			EV. LID. STRANA zkr. 2				ELEKTRÁR TEMELÍN zkr. BARVA NA VAJÍČKA			
ŽENSKÉ JMÉNO						OHON ŽENSKÝ HLAS				
	SPZ PLZEŇ-SEVER ČÁST OCE-ÁNU sloven.				ZNAČKA ABVOLTU ČÁST NOHY			INIC. HOK TURKA MAĎARSKÁ REKA		
AFRICKÝ KMEN V KAMERUNU				OHRADA PŮKOLENÍ					OSVĚDČENÍ O TECHN. PRŮKAZU zkr.	ZNAČKA SODÍKU
OČISTO-VAT							NABITÁ ČÁSTICE ŘÍMSKY 1100			
HŘMOT						ODPLATA				
CVIČNÁ SKLADBA						KOZEL nář.				MOM

Za legionáři na Dálný východ

Vladivostok - den poslední

V pondělí ráno Vítek ihned po časné snídani vybíhá do města k universitnímu parku, aby v tamní knihovně předal úřadující historičce seznamy našich padlých legionářů, kteří by snad mohli být na zdejším zrušeném hřbitově pohřbeni. Slíbila, že po nich zapátrá. Tak uvidíme.

Já mezitím balím naše svršky, pak s Vítkem necháváme vše až do večera v úschovně hotelu. Naším cílem je dostat se na loď, která nás má odvést na Ruský ostrov, jenž ani z mola nevidíme. Tam máme najít budovy kasáren, v nichž byl ubytován Jakub Kyněra s jeho bojovými druhy. Fotku monumentálních staveb té doby máme. Identifikace by tedy měla být rychlá.

Ruský ostrov leží v zálivu Petra Velikého v Japonském moři. Má plochu 98 km², je dlouhý 18 km a široký 13 km. Je spíše hornatý s nejvyšším vrcholem s výškou 291 m n.m. Jeho ruská historie není ani tak dlouhá, čítá se od 19. století. Z většiny je však vojenská, je zde pevnost, které se taky říká kronštadtská. V době našeho pobytu jsme zjistili, že se již dva roky staví na tento ostrov dálnice, která bude mít několik kilometrů a 30 m šířku. Tato stavba měla oslnit summit Asijsko-pacifického hospodářského společenství v roce 2012. Jinak na ostrově žije asi 5 tisíc obyvatel. Náš pobřežní prám typu trajektové lodi, nabíral cestující i těžkotonná nákladní auta s nákladem. Odjezd byl ve 12. 15 hod. a jízdenka stála 30 rublů. No nejedte těch 20 km co nakroužila záliv, než přistála u ostrova! Nádherné výhledy na moře, hejna racků nalétávala na nás, když jsme z horní paluby hleděli na panoráma přístavu Vladivostok. Čím dál od pobřeží si člověk uvědomuje jeho nicotu proti tomuto nekonečnému živlu. I tu z moře bylo vidět, že se něco staví. Kdo nevěděl, tak tu a tam viděl

betonové vysoké sloupy či pilíře, které trčí z moře či ostrůvkové pevniny.

Po dobu jízdy od místních loudíme informace o našem cíli. Než jsme přistáli, bylo jasné, že kasárna musela vystoupit této gigantické stavbě, tedy dálnici přes moře. Ostrý mořský vzduch Tichého oceánu nás ovíval jako by se s námi vnitrozemci loučil. Rackové nás až na ostrov nepronásledovali a tak jsme po hodině plavby přistáli u provizorního přístaviště na Ruském ostrově. Před námi se otevřelo jiné panorama, bylo doslova stavební. Nákladní auta vyjely z lodě, pasažéři si udělali pár fotek a nikomu se ani do toho rozkopaného svahu, v němž odpočívaly mohutné bagry, ani nechtělo. Jakoby jim té projíždky bylo málo. Většina se totiž i s námi, když jsme zde cíl cesty neměli, nalodila zpět na loď a záhy jsme se vraceli na vladivostocké Mořské nádraží. Klidná zpáteční plavba, při které se loď ani nezhoupla, tentokrát uplynula rychleji, možná jsme pluli po proudu, ale to nevíme určitě. Po návratu měníme za eura rublíky a u nádraží nasedáme do autobusu linky č. 62, který nás odváží k majáku, jenž jsme viděli z lodi. Byl úplně na konci pevniny celého poloostrova. Tím bylo toto místo pro nás jako magické. Přitahovalo nás. Expediční úkoly jsme zde splnili, tak alespoň část odpoledne bude turistická. Na konečné zastávce jsme museli trochu do vrchu, cesta se táhla asi půl kilometru. Když jsme přišli na vrchol, koukali sme na oceán! A ouha, maják byl vidět, ale byl ještě asi 3 km dále. Sklouzli jsme na pobřeží oceánu a pokračovali v cestě. Cestičky vedli svahem, po pobřežním písku a mezi plážemi, na kterých se tu tam povalovali poslední rekreanti. Vítek nevydržel a teplá voda i vánek ho vtáhli do moře. No kdy si v takovém zase zaplave? Já vědom si své odpovědnosti „dobít“ maják jsem pokračoval v cestě. Obešel jsem ještě jedem mys ... a vidím maják, ale stojí v moři! Tak to se mi nelíbilo, řeč perspektív byla jiná. Přesto jsem šel blíže, protože tu chodili i jiní turisté. Dalo se zde nasbírat spoustu lastur i jiných produktů moře. Až ve vzdálenosti snad 50 metrů od majáku náhle vidím, že dvě děvčata kráčí mořem! Vyhrnuté sukne a druhá v plavkách přechází „suchou nohou“ moře. Až pak mi došlo, že je zde rozdíl příliv versus odliv. To je těch pár centimetrů vody zakrývající cestu k majáku. I já tedy vstoupil do vody

a na pevninu pod majákem.

Dívky mne museli zdokumentovat v moři s majákem, aby mi různí pochybovači věřili! Nepochybně byl tento zážitek silný. Když jsem se vracel, Vítek se ještě máčel, a tak i já okusil oceánskou vodu. S Vítkem však nakonec pleskla vlna a přivodil si škrábanec na kolene, tak byl z vody rychle venku. Ostatně čas nás již začínal honit.

Zpáteční autobus č. 81 nás přivezl k nádraží právě včas, abychom šli pro naše zavazadla do hotelu. Nepověřený korespondent však ještě stihl odeslat domů emailovou zprávu o změně našeho pobytu. Náš rychlík č. 133 byl již na peroně, a Vítek jako obvykle nikde. Dokonce se s námi přišla rozloučit i náčelnice stanice, která pochopitelně věděla, kdy odjíždíme. Bylo to milé i pozorné. Vždyť Čechy tam každý měsíc určitě nemá. Nástupní mumraj kolem vagonů, který dokáží dezorganizovat i vlakové „děžurné“ vrcholil, když se zjevil můj spolupasažér. „Vždyť je času dost,“ a šel ještě kupovat zásobu vody na cestu. Vrátil se 5 minut před odjezdem. V kupé jel s námi Roman, zajímavé taky železničář, který maká na traťovce. Ještě jsme ani nevyjeli a již se prozradil, že měl včera narozeniny! A to bylo jakési znamení! Už jsem cestu viděl v barvách. A protože dobře vydělával, tak ho ty narozeniny stály „jen“ 20 tisíc rublů. „Ale to nevdá, mám plat třicet tisíc,“ pravil, když otvíral flašku vodky, kterou nám pochopitelně nabízel. Museli jsme mu povínšovat, ale to již rychlík ujížděl na sever. Odjezd včas v 19.30 hod. místního času. Před námi byly tři dny jízdy vlakem přes Sibiř ...

Poznámka: Dálnice a most na Ruský ostrov byl slavnostně otevřen ruským prezidentem v srpnu 2012. Na summit přijeli zástupci různých států včetně amerického prezidenta. Největší rozpětí visutého mostu je 1104 metrů, drží ho dva pilíře vysoké 324 metrů, mostovka má celkovou délku 1885 metrů. Je postaven tak, aby vydržel extrémní přírodní podmínky s teplotními rozdíly 65 stupňů a silné poryvy větrů z Tichého oceánu a pak zejména tlak ker v zimním období. Ostatně to řekl i tamní prezident „Je to dílo ruských specialistů, které můžeme nazvat most přes Bospor Dálného východu!“

Text a foto: Jan Kux